

Yhdyskuntalautakunta

Aika 13.01.2026 klo 16:00 - 20:05

Paikka Lempäälä-talo, Rusthollari / Teams-etäyhteys (hybridikokous)

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 2	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 3	Esityslistan hyväksyminen	6
§ 4	Julkisten alojen energiatehokkuussopimus 2026-2035 (JETS) toimintasuunnitelma	7
§ 5	Lähetekeskustelu Lempäälän kunnan rakennusjärjestyksen luonnoksesta	9
§ 6	Lempäälän kunnan ulkoliikuntapaikkojen taksat 1.2.2026 alkaen	19
§ 7	Hakkarin koulun peruskorjaus 2026-2027, suunnitelmien hyväksyntä	21
§ 8	Kadunpitopäätökset, Humalamäen asemakaava-alueen kadut sekä Notkopolku ja Notkotie	25
§ 9	Vaihtalantien yksityistien perusparannushankkeen avustus	27
§ 10	Oikaisuvaatimus koskien päätöstä 27.10.2025 § 203 Houkanten liikenteenohjaussuunnitelmasta	29
§ 11	Katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon hankinnan käynnistäminen	31
§ 12	Pientalotonttien jakamishanke 2025, asemakaavojen hyväksyminen	39
§ 13	Lausunto HAO:lle valituksesta, joka koskee päätöstä "Sillanojantie 11 sijoittamislupa"	43
§ 14	Kuusinokantie 32, poikkeamispäätös	48
§ 15	Säijärventie 410, sijoittamislupa	51
§ 16	Mikroliikenneluvan yleiset maksuperusteet	56
§ 17	Työhyvinvointikyselyn 2025 tulosten raportointi	58
§ 18	Viranhaltijoiden päätökset	61
§ 19	Ilmoitusasiat	62
§ 20	Yhdyskuntajohtajan ajankohtaiset asiat	63

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Palokangas Juho	Puheenjohtaja	
	Havukainen Heikki	1. varapuheenjohtaja	Teams
	Kärki Matti	2. varapuheenjohtaja	
	Harsia Pirkko	Jäsen	
	Nevalainen Anu	Jäsen	
	Niemi Veijo	Jäsen	Teams
	Rask Virva-Mari	Jäsen	
	Ropponen Sampo	Jäsen	
	Silen Meeri	Jäsen	
	Tiensuu Heli	Jäsen	
	Seppälä Jani	Varajäsen	Teams
	Aspila Riina	Kunnanhallituksen puheenjohtaja	Paikalla §4-15
	Liuha Tuukka	Kunnanhallituksen edustaja	Paikalla §4-20
	Eriksson Cecilia	Nuorisovaltuuston edustaja	
	Levonmaa Tiia	Esittelijä, yhdyskuntajohtaja	
	Mäkelä Teija	Esittelijä, kaavoituspäällikkö	
	Laukkanen Elina	Esittelijä, ympäristöpäällikkö	Paikalla §1-5
	Palo-oja Ulla	Asiantuntija, rakennuttajapäällikkö	Paikalla §1-7
	Pekkala Tiina	Asiantuntija, infrapäällikkö	Paikalla §8-11
	Rautanen Jenni	Asiantuntija, johtava rakennustarkastaja	Paikalla §5
Poissa	Liejumäki Päivi	Asiantuntija, energia- ja ilmastoasiantuntija	Paikalla §4
	Heinisuo Sonja	Pöytäkirjanpitäjä	
	Miettinen Ari		
	Pajari Noora		

Allekirjoitukset

Juho Palokangas
puheenjohtaja

Sonja Heinisuo
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

1 - 20

Pöytäkirjan tarkastus Lempäälä 19.1.2026

Pirkko Harsia
pöytäkirjantarkastaja

Meeri Silen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito 20.1.2026

Ptk tark.

julkisessa tietoverkossa

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 1

Yhdyskuntalautakunnan kokouksen laillisuuden edellytyksenä on, että kokouskutsu on yhdyskuntalautakunnan päättämällä tavalla toimitettu jäsenille ja, että saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenistä kuntalain 103 §:n edellyttämällä tavalla.

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Merkittiin pöytäkirjaan, että yhdyskuntalautakunnan jäsen Virva-Mari Rask saapui kokoukseen klo 16.01 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Pöytäkirjan tarkastajat

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 2

Yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 18.6.2025 § 81 päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta ja nähtävänä pitämisestä.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti 19.1.2026. Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä kunnan verkkosivuilla 20.1.2026.

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Pirkko Harsia ja Meeri Silen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pirkko Harsia ja Meeri Silen.

Esityslistan hyväksyminen

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 3

Hallintosäännön 16 luvun mukaan esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Kokousasiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päätä.

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Hyväksytään kokouksen esityslista ja asioiden käsittelyjärjestys.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi kokouksen esityslistan ja asioiden käsittelyjärjestyksen.

Julkisten alojen energiatehokkuussopimus 2026-2035 (JETS) toimintasuunnitelma

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 4
641/11.00.01/2025

Valmistelija energia- ja ilmastoasiantuntija Liejumäki

Lempäälän kunta on liittynyt julkisten alojen energiatehokkuussopimukseen (JETS) kaudelle 2026-2035. Yksi sopimusvelvoitteista on toimintasuunnitelman tekeminen vuoden kuluessa liittymisestä. Toimintasuunnitelma tulee pitää ajan tasalla ja päivittää tarvittaessa sopimuskauden aikana.

Business Finlandin myöntämien energiakatselmuksiin myöntämien energiatukien vaateeksi on tulossa vuonna 2026 energiasopimukseen kuulumisen lisäksi toimintasuunnitelman laatiminen. Jotta voimme hakea energiatukia katselmuksiin jo keväällä, toimintasuunnitelma on tehty nopeutetussa aikataulussa. Energiatehokkuussopimuksen pääpaino on kuntakonsernin omassa energiankäytössä. Energiaohjelman valmisteluun ovat osallistuneet kaikki energia- ja ilmastotyöryhmän jäsenet.

Energiatehokkuussopimuksen toimeenpanon on tarkoitus sisältyä kunnan jatkuviin toimintoihin ja ohjelmiin eikä sen tule olla erillinen kunnan muista toiminnoista. Siksi toimintasuunnitelman tulee pitää sisällään kuvaukset, miten keskeiset energiatehokkuussopimuksen velvoitteet on otettu huomioon ja liitetty strategiaan, energia- ja ilmasto-ohjelmiin, johtamis- ja laatu järjestelmiin. Lisäksi toimintasuunnitelman tulee sisältää toimeenpanon organisaation kuvaus.

Lempäälän kunnan JETS-toimintasuunnitelman 2026-2035 sopimusvelvoitteista suurin osa löytyy jo olemassa olevista asiakirjoista. Tärkein asiakirja tältä kannalta on Lempäälän energiaohjelma 2030 ja sen taustadokumentti. Toimintasuunnitelmassa on yksilöity muutostarpeet energiaohjelman taustadokumenttiin, joka tullaan päivittämään vuoden 2026 alussa. Varsinaiseen energiaohjelmaan ei tarvitse tässä vaiheessa tehdä muutoksia.

Toimintasuunnitelma tulee hyväksyttävä kunnan vastuullisessa toimielimessä sekä toimittaa Energiavirastoon ja Motivaan tarkastettavaksi. Lempäälän kunnanhallitus on päättänyt julkisten alojen energiatehokkuussopimukseen liittymisestä ja määritellyt vastuutahoksi yhdyskuntalautakunnan.

Tämä Lempäälän kunnan JETS-toimintasuunnitelma 2026-2035 korvaa Kohti hiilineutraalia Lempäälää – Lempäälän kunnan energia- ja ilmastotoimien toimintasuunnitelman 2019-2025.

Kokouksessa esitellään myös energiajohtamisen työkaluja, jotka löytyvät kunnan nettisivuilta.

Liitteet

Lempäälän kunnan JETS-toimintasuunnitelma

Yhdyskuntalautakunta

§ 4

13.01.2026

Toimivalta: Kunnanhallitus on päättänyt 18.8.2025 § 230 Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen vastuutahoksi yhdyskuntalautakunnan.

Lisätietoja: energia- ja ilmastoasiantuntija Päivi Liejumäki, 050 383 9365, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää hyväksyä Lempäälän kunnan JETS-toimintasuunnitelman.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti hyväksyä Lempäälän kunnan JETS-toimintasuunnitelman.

Merkittiin pöytäkirjaan, että energia- ja ilmastoasiantuntija Päivi Liejumäki oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Riina Aspila ja kunnanhallituksen edustaja Tuukka Liuha saapuivat kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.03.

Merkittiin pöytäkirjaan, että energia- ja ilmastoasiantuntija Päivi Liejumäki poistui kokouksesta klo 16.32 tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Otteet

Energiavirasto
Motiva

Tiedoksi

energia- ja ilmastoasiantuntija

Viranomaislautakunta

§ 3

30.01.2024

Yhdyskuntalautakunta

§ 5

13.01.2026

Lähetekeskustelu Lempäälän kunnan rakennusjärjestyksen luonnoksesta

VIRLTK 30.01.2024 § 3

Valmistelija johtava rakennustarkastaja

Lempäälän kunnan nykyinen rakennusjärjestys on astunut voimaan 19.6.2019.

Rakennusjärjestyksen uusiminen on tullut ajankohtaiseksi Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen vuoksi. Nykyinen lainsäädäntö uudistuu siten, että rakentamisen osuus eriytetään omaksi laikseen Rakentamislaki 751/2023 (RakL), joka astuu voimaan 1.1.2025 ja jäljelle jäävä lakiosuus muutetaan Alueidenkäyttölaiksi (AKL). Nykyinen Maankäyttö- ja rakennuslaki kumoutuu uusien lakien astuessa voimaan. Rakennusjärjestys on uudistettava vastaamaan uusien lakien sisältöä, pykälöintiä ja määritelmiä.

Rakennusjärjestystä valmistellaan ennen rakentamislain voimaantuloa, joten osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt toteutetaan maankäyttö- ja rakennuslain säädösten mukaisesti 1.1.2025 asti. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvien osin noudatettava kaavoja valmisteltaessa käytettävää vuorovaikutusmenettelyä (MRL 15 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on hankkeen yleisesite, jossa kerrotaan mitä ollaan tekemässä, miten hanke etenee ja miten siihen voi vaikuttaa.

Rakentamislain (RakL) olennaiset muutokset Maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL) verrattuna:

1. Yksi lupamuoto, rakentamislupa, joka käsittää sijoittamisen edellytykset. MRL:n mukaiset rakennuslupa, toimenpidelupa ja toimenpideilmoitus poistuvat lainsäädännöstä.
2. Lupakynnys määrätty laissa (8 kohtaa), muilta osin kunta voi rakennusjärjestyksessä määrätä, että rakentamislupaa ei kunnassa tai sen osassa tarvita rakentamislain 42.2 §:ssä tarkoitettuun rakentamishankkeeseen, jos rakentamishanketta voidaan pitää vähäisenä.
3. Rakentamislupaa haetaan tietomallimuotoisella suunnitelmalla tai muutoin koneluettavassa muodossa - tiedot julkaistaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmään Ryhtiin.
4. Uudet olennaiset tekniset vaatimukset rakennuksen elinkaaresta ja vähähiilisyydestä.
5. Päävastuulliselle toteuttajalle vastuu toteutuksen kokonaisuudesta.
6. Pätevyysrekisteri suunnittelijoiden ja työnjohtajien pätevyyksille.

Lisäksi kunta voi osoittaa rakennusjärjestyksessä ne alueet ja edellytykset, joilla vapaa-ajan asunnon muuttaminen pysyväan asuinkäyttöön ei edellytä poikkeamislupaa eikä suunnittelutarvealuetta koskevien sijoittamisen edellytysten tarkastelua ennen rakentamisluvan myöntämistä (RakL 18 §).

Viranomaislautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 3
§ 5

30.01.2024
13.01.2026

Lakiuudistusten myötä myös nykyinen suunnittelutarveratkaisu poistuu ja se korvataan sijoittamisen edellytysten tarkastelulla rakentamisluvan yhteydessä tai erillisenä sijoittamislupana hakijan niin halutessa. Suunnittelutarpeen määrittely säilyy alueidenkäyttölaissa (Alueidenkäyttölaki 16 §).

Kunta voi rakennusjärjestyksessä osoittaa suunnittelutarvealueeksi myös alueen, jolla sen sijainnin vuoksi on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä tai jolla erityisten ympäristöarvojen tai ympäristöhaittojen vuoksi on tarpeen suunnitella maankäyttöä. Yleiskaavan tai rakennusjärjestyksen määräys alueen osoittamisesta suunnittelutarvealueeksi on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan. (MRL, tuleva AKL 16 §).

Rakennusjärjestyksen vahva asema säilyy myös uudessa lainsäädännössä (RakL 17 §).

Rakentamislain mukaisen rakennusjärjestyksen on tärkeää tulla voimaan mahdollisimman pian rakentamislain tultua voimaan, kuitenkin viimeistään 1.1.2027. (RakL 28 §).

Rakennusjärjestyksen uusiminen vuoden 2024 aikana on merkitty talousarvioon.

Liitteenä olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty, että uusi rakennusjärjestys tulisi voimaan alkuvuodesta 2025.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: johtava rakennustarkastaja puh 044 421 5065

Esittelijä

Johtava rakennustarkastaja

Päätösehdotus

Viranomaislautakunta päättää asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville (30 pv) ja ilmoittaa MRL 63 §:n mukaisesti rakennusjärjestyksen uusimisen vireilletulosta.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto
Yhdyskuntalautakunta

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 5
90/10.03.00/2024

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Jenni Rautanen ja
ympäristöpäällikkö Elina Laukkanen

Viranomaislautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 3
§ 5

30.01.2024
13.01.2026

Asia

Valmisteltu Lempäälän kunnan rakennusjärjestyksen luonnos tuodaan yhdyskuntalautakuntaan lähteteskusteluun. Lautakunnalle varataan mahdollisuus antaa kommentteja rakennusjärjestysluonnoksesta viranhaltijoiden jatkovalmistelun tueksi. Varinainen luonnos tuodaan vielä erikseen lautakuntakäsittelyyn asetettavaksi nähtäville.

Nykyiseen, voimassa olevaan rakennusjärjestykseen tehdyt alustavat muutokset on esitetty oheismateriaalina toimitettavassa rakennusjärjestyksen luonnoksessa sekä sen liitteissä ja muutosten perusteita sekä vaikutuksia on kuvattu erillisessä liitteessä. Nykyinen rakennusjärjestys löytyy kunnan verkkosivuilta osoitteesta: www.lempaala.fi > Asuminen ja ympäristö > Rakentaminen > Rakennusvalvonta > Rakennusjärjestys.

Rakentamislain tavoitteena on vähentää luvitusta täsmentämällä luvanvaraisuutta ja nostamalla lupakynnystä. Myös ilmastomuutoksen hillitseminen on yksi rakentamislain tärkeimmistä tavoitteista. Tiettyjä rakentamishankkeita koskien vaatimukset (mm. ilmastaselvitys, rakennustuoteluettelo) ovat kasvaneet ja rakennusvalvonnan resursseja on tarve kohdentaa enemmän uusien vaatimusten täyttymisen valvontaan.

Lautakunnan kommentteja pyydetään erityisesti muutosten osalta, kuten esitetyistä rakentamiskohteista, jotka eivät enää jatkossa vaatisi lupaa, kun tietyt reunaehdot täyttyvät. Tiedyt aiemmin lupaa tarvinneet hankkeet on vapautuneet luvanvaraisuudesta rakentamislain voimaan tulon myötä ja niitä ei voida rakennusjärjestyksellä säätää luvanvaraisiksi. Uusittavassa rakennusjärjestyksessä helpotettaisiin luvanvaraisuutta nykyiseen verrattuna mm. seuraavien rakentamiskohteiden osalta: meluvalli/meluseinä tai -aita, muuntamot, siilot ja varastointisäiliöt, julkisivuun kiinnitettävät laitteet ja rakenteet (ml. antennin sijoittaminen rakennuskohteeseen tai piha-alueelle), aita ja tukimuuri, aurinkopaneelit/-keräimet, savupiiput ja tulisijat sekä tietyt omakoti- ja paritaloihin sekä lomarakennuksiin tehtävät korjaus- ja muutostyöt. Helpotuksiin liittyy tiettyjä reunaehtoja mm. koon ja sijoittumisen osalta. Lisäksi tietyt helpotukset eivät koske toimenpiteitä, jotka kohdistuvat asemakaavan tai lain rakennusperinnön suojelusta tai muun lain nojalla suojeltuun rakennukseen.

Lempäälän kuntastrategia tavoittelee monipuolisia ja laadukkaita asuinympäristöjä sekä kestäviä ratkaisuja. Lempäälän kuntastrategian tavoitteena on myös vahvistaa ilmastotyötä, vaalia luonnon monimuotoisuutta ja parantaa lähiluonnon ja vesistöjen tilaa sekä ottaa siihen liittyvät näkökulmat huomioon päätöksenteossa. Toimintaympäristön muutosten (ml. lainsäädännön muutokset ja strategiset tavoitteet) ja ajan hengen mukaisesti rakennusjärjestykseen on lisätty määräyksiä muun muassa luonnon arvojen huomioimiseksi sekä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi. Näitä on sisällytetty vastaavasti myös muiden kuntien uusiutuneisiin rakennusjärjestyksiin. Lainsäädännön muutoksen myötä puiden kaatoon liittyvää ilmoitusmenettelyä ei ole enää mahdollista käyttää, jolloin rakennusjärjestykseen on katsottu tarpeelliseksi sisällyttää määräystasoisista ohjausta. Rakennusjärjestyksen valmistelussa on tarve vielä tarkastella muun muassa rakennusjärjestyksen 28 §:n

Viranomaislautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 3
§ 5

30.01.2024
13.01.2026

”Rakennusten sopeutuminen rantamaisemaan ja rakennusten korkeusasema” täydentämistarvetta. Rakentamislain korjaussarjan (HE 101/2024) mukaisesti luvanvaraisuudesta vapautettujen rakentamiskohteiden osalta ei voida rakennusjärjestyksessä määrätä enää sijoittumisesta rantaviivaan nähden. Rakentamislain 45 § säättää, että asemakaava-alueiden ulkopuolella rakennukset on sijoitettava vähintään 4 metrin etäisyydelle kiinteistön rajasta. Tämän vuoksi jotkin kunnat ovat uusissa rakennusjärjestyksissään ohjanneet rakentamisen sijoittumista ranta-alueilla siten, että on annettu määräys ranta-alueelle jätettävästä suojavyöhykkeestä, jossa kasvillisuus tulee säilyttää ja mille ei saa sijoittaa rakentamista. Määräystä on perusteltu yhdenvertaisuudella ja rantojen arvojen (maisema, rantaluonto, vesistöjen laatu) säilymisellä.

Rakennusjärjestyksen päivittämisen tilanne

Lempäälän kunnan rakennusjärjestyksen päivittäminen käynnistettiin viranomaislautakunnan päätöksellä 30.1.2024 ja samalla asetettiin nähtäville aiemmin voimassa olleeseen maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999) perustuen rakennusjärjestyksen päivitystyötä koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman varsinaisena nähtävillä oloaikana (7.2.–11.3.2024) ei jätetty suunnitelmaa (OAS) koskevia mielipiteitä.

Varsinaisen nähtävillä oloajan päättymisen jälkeen (26.3.2024) Elenia Verkko Oyj esitti alkuvaiheen ehdotuksena rakennusjärjestyksen uudistamista koskien, että uuteen rakennusjärjestykseen on tärkeä kirjata mahdollisimman selkeät tulkintalinjat koskien sähköverkkoon kuuluvien rakennusten ja rakennelmien luvanvaraisuutta. Tavanomaiset muuntamorakennukset ja jakeluverkon pylväs- ja kaappirakennelmat tulisi koko kunnan alueella katsoa vähäisiksi rakentamishankkeiksi, joilta ei siten pääsääntöisesti edellytetä rakentamislupaa. Elenia pyytää saada rakennusjärjestysluonnoksen tiedoksi mahdollista lausumista varten luonnoksen nähtäville asettamisen yhteydessä.

Lainsäädännön keskeneräisyys hankaloitti rakennusjärjestyksen valmistelua. Hyväksytyyn rakentamislakiin tehtiin hallituksen toimesta niin sanottu korjaussarja (19.12.2024/897) juuri ennen kuin rakentamislaki astui voimaan. Korjaussarja muutti myös rakennusjärjestystä koskevia pykäläiä. Myös rakennusvalvonnan käytettävissä olevista resursseista johtuen rakennusjärjestyksen valmistelu on viivästynyt tavoitteellisesta aikataulusta. Rakentamisen ohjauksen sekä lupa- ja valvonta-asioiden käsittelyn lomassa on ollut haasteellista löytää aikaa rakennusjärjestyksen uusimistyölle. Rakennusvalvonnassa on ollut myös vajausta henkilöstössä vuosina 2024-2025.

1.1.2025 voimaan tullut rakentamislaki (21.4.2023/751) ohjaa jatkossa rakennusjärjestyksen laadintaa. Rakentamislaki (§ 28) edellyttää, että kuntien on uusittava rakennusjärjestys viimeistään 1.1.2027 mennessä. Rakennusjärjestys on kuitenkin hyvä saattaa voimaan mahdollisimman nopeasti, jotta paikalliset rakentamismääräykset ovat yhdenmukaisia voimassa olevan lainsäädännön kanssa. Uusimistarpeen syynä ovat muun muassa aiemmissa rakennusjärjestyksissä mainittujen lupakynnysten muuttaminen uuden lain mukaisiksi sekä tarve poistaa rakennusjärjestyksen ilmoitusmenettely, jota rakentamislaki ei tunne.

Viranomaislautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 3
§ 5

30.01.2024
13.01.2026

Rakennusjärjestyksen määräys alueen osoittamisesta suunnittelutarvealueeksi on myös voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan (alueidenkäyttölaki 132/1999, AKL, 16.3 §). Lempäälän kunnan nykyinen rakennusjärjestys on astunut voimaan 19.6.2019. Ajantasaisella rakennusjärjestyksellä tuetaan rakentamisen ohjausta ja kunnan maankäytöllisen strategian tavoitteiden toteutumista.

Koska Lempäälän rakennusjärjestyksen päivitys on laitettu vireille ennen rakentamislain voimaan tuloa noudatetaan asian käsittelyssä maankäyttö- ja rakennuslain säädöksiä (RakL 194 §). Rakennusjärjestys muutetaan rakentamislain mukaiseksi.

Lainsäädännöllinen tausta

Rakentamislaki (751/2023), § 17, Rakennusjärjestys

Kunnassa on oltava rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla.

Rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvia rakentamista, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamista sekä hyvän elinympäristön toteutumista ja säilyttämistä koskevia määräyksiä, jotka eivät muuta, mitä 42 §:n 1 momentissa säädetään uuden rakennuskohteen luvanvaraisuudesta. Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia.

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakentamisen sekä korjaus- ja muutostöiden osalta:

- 1) 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuskohteen rakennuspaikkaa ja muita alueita;
- 2) 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen kokoa ja sen sijoittamista;
- 3) sivuasunnon rakentamista rakennuspaikalle;
- 4) 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen sopeuttamista ympäristöön,
- 5) 42 §:n 2 momentin mukaista rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita kuin mainitun pykälän 1 momentissa mainittuja rakennuskohteita;
- 6) rakennuskohteiden paloturvallisuuteen liittyvää etäisyyttä naapurin rajasta;
- 7) rakennetun ympäristön hoitoa ja vesihuollon järjestämistä; sekä
- 8) muita 5–7 kohdassa tarkoitettuihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja.

Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin.

Viranomaislautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 3
§ 5

30.01.2024
13.01.2026

Rakentamislaki (751/2023), 18 §, Rakennusjärjestyksen määräys vapaa-ajan-asunnon käyttötarkoituksen muuttamisesta

Kunta voi osoittaa rakennusjärjestyksessä ne alueet ja edellytykset, joilla vapaa-ajan-asunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön ei edellytä poikkeamislupaa eikä suunnittelutarvealuetta koskevien sijoittamisen edellytysten tarkastelua ennen rakentamisluvan myöntämistä. Jos vapaa-ajan asunto ei täytä pysyvään asumiseen käytettävälle asuinrakennukselle säädettyjä olennaisia teknisiä vaatimuksia, voi rakennusvalvontaviranomainen edellä säädetyistä poiketen kuitenkin edellyttää rakennuksen korjaamista tai poikkeamislupaa olennaisesta teknisestä vaatimuksesta poikkeamiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu rakennusjärjestyksen määräys voi koskea vain sellaisia alueita, joilla käyttötarkoituksen muutos ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Rakentamislaki (751/2023), 28 §, Rakennusjärjestyksen uusiminen

Tämän lain voimaan tullessa oleviin rakennusjärjestyksiin sovelletaan 17 §:n asemesta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, kunnes rakennusjärjestys on muutettu tämän lain mukaiseksi ja muutos on tullut voimaan, enintään kuitenkin kahden vuoden ajan tämän lain voimaantulosta.

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999), 15 §, Rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto. Rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä lain 62 §:ssä säädetään vuorovaikutuksesta ja 65 §:ssä kaavaehdotuksen asettamisesta julkisesti nähtäville. Rakennusjärjestyksen laatimisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999), 6 §, Rakennusjärjestyksen laatiminen

Ehdotus rakennusjärjestykseksi on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan. Kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen nähtävänäoloajan päättymistä.

Nähtäville asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, jollei asian merkittävyys edellytä laajempaa tiedottamista.

Rakennusjärjestysehdotuksesta on pyydettävä lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys vaikuttaa.
(29.12.2009/1829)

Mitä 32 §:ssä säädetään kaavaehdotuksen asettamisesta uudelleen nähtäville, sovelletaan myös, jos ehdotusta rakennusjärjestykseksi on olennaisesti muutettu sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville.

Alueiden käyttölaki (132/1999), § 16, Suunnittelutarvealue

Viranomaislautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 3
§ 5

30.01.2024
13.01.2026

Suunnittelutarvealueella tarkoitetaan aluetta, jonka käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi on syytä ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen taikka vapaa-alueiden järjestämiseen.

Suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä sovelletaan myös sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa.

Kunta voi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tai rakentamislain (751/2023) 17 §:ssä tarkoitettussa rakennusjärjestyksessä (rakennusjärjestys) osoittaa suunnittelutarvealueeksi myös alueen, jolla sen sijainnin vuoksi on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä tai jolla erityisten ympäristöarvojen tai ympäristöhaittojen vuoksi on tarpeen suunnitella maankäyttöä. Yleiskaavan tai rakennusjärjestyksen määräys alueen osoittamisesta suunnittelutarvealueeksi on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan.

Rakennusjärjestyksen luonnoksen valmistelu

Kuntaliitto on laatinut rakentamislakiin perustuvan oppaan (2025) ”Rakennusjärjestyksen laatimisprosessi kunnassa”. Kuntaliiton oppaan mukaan rakennusvalvontaviranomainen johtaa useimmiten rakennusjärjestyksen valmistelua. Valmistelutyön käynnistämisestä on hyvä tehdä toimielimen päätös ja asiasta voi esimerkiksi käydä ohjaavaa keskustelua toimielimissä. Näin varmistetaan osaltaan valmistelun avoimuus.

Rakennusjärjestyksen tavoitteena on edistää hyvän, terveellisen ja turvallisen elinympäristön toteutumista. Laadintaprosessissa keskeisiä yhteistyötahoja ovat muut viranomaiset, kuten kaavoitus-, kuntateknikka-, kiinteistö- ja mittaus- ja pelastus-, terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaiset. Esteettömyys tulee myös huomioida, jotta voidaan ehkäistä keskenään ristiriitaisten määräysten voimaantulo. Laaja ja monipuolinen viranomaisyhteistyö turvaa valmistelun asiantuntemuksen ja varmistaa, että rakennusjärjestys on yhtenäinen kunnan muiden toimialojen määräysten kanssa. Samalla se lisää osapuolten sitoutumista ja tukee rakennusjärjestyksen tavoitteiden toteutumista rakentamisen ohjauksessa koskevassa päätöksenteossa.

Rakennusjärjestyksellä voidaan vaikuttaa kunnassa tapahtuvaan alueiden käyttöön merkittävästikin, siksi osallistumisen ja vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen on tärkeä osa rakennusjärjestyksen valmistelua. Tätä voidaan käytännössä edistää laatimalla kaavoituksen tapaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, vaikka rakentamislaki ei sitä erikseen edellytä. Suunnitelmassa voidaan kuvata tiedottamisen ja osallistumisen menettelyt, rakennusjärjestyksen määräysten vaikutusten arviointi sekä aikataulu. Vuorovaikutus, saatu palaute ja sen hyödyntäminen menettelyn eri vaiheissa on syytä dokumentoida keskeisiltä osin osana valmistelutyötä.

Rakennusjärjestyksen määräysten perusteleminen on olennainen osa valmistelutyötä. Näin varmistetaan hyvän hallinnon perusteiden mukainen päätöksenteko (hallintolaki 434/2003, 45 §) sekä selvennetään, miksi

Viranomaislautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 3
§ 5

30.01.2024
13.01.2026

tiettyyn määräykseen on päädytty ja helpotetaan sen käytännön soveltamista.

Rakennusjärjestyksen laatimisessa huomioon otettavia seikkoja:

- Paikalliset olosuhteet ja rakentamisen erityispiirteet
- Yleiskaavat, asemakaavat ja rakentamismääräyskokoelma; rakennusjärjestys ei saisi olla ristiriidassa niiden kanssa
- Erityismääräykset, kuten ranta-alueiden rakentaminen, suojelukohteet ja jätevesijärjestelmät.
- Tarvittavat liiteasiakirjat, kuten kartat
- Tarve kunnan paikallisista oloista johtuville määräyksille, joilla edistetään suunnitelmallista ja sopivaa rakentamista, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamista sekä hyvän elinympäristön toteutumista ja säilyttämistä.

Luonnos Lempäälän kunnan uudeksi rakennusjärjestykseksi

Paikalliset olosuhteet

Lempäälässä on sijainnin vuoksi odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä sekä alueita, joilla erityisten ympäristöarvojen tai ympäristöhaittojen vuoksi on tarpeen suunnitella maankäyttöä. Tämän vuoksi suunnittelutarvealueet on määritetty Lempäälässä koko kunnan kattavana ja rakennusjärjestys ohjaa rakentamista suunnittelutarvealueilla täydentäen voimassa olevia kaavoja. Asemakaava-alueiden ulkopuolella rakennuspaikalle asetettavia vaatimuksia ja rakentamisen määrää ohjataan rakennusjärjestyksessä. Lempäälässä on paljon vesistöjä ja myös ranta-alueille sijoittuvaa rakentamista ohjataan kaavojen ohella rakennusjärjestyksen määräyksillä. Lempäälässä on myös joitakin vanhoja asemakaavoja, joihin ei ole merkitty rakennusoikeutta ja joita koskien rakennusjärjestyksen määräyksillä on tarpeen ohjata rakentamisen määrää. Luokiteltujen pohjavesialueiden (4 kappaletta) pohjaveden laadun ja määrän suojelua turvataan osaltaan rakennusjärjestyksen määräyksillä. Lempäälään sijoittuu myös muita huomioon otettavia ympäristöarvoja, kuten maisema-arvoalueita, kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita ja rakennuksia, muinaisjäännöksiä, luonnonsuojelualueita sekä muita arvokkaita luontokohteita. Liikenteen melu vaikuttaa laajasti Lempäälän alueella rakentamiseen, minkä lisäksi kuntaan sijoittuu toimintoja, joiden ympäristövaikutukset on tarpeen huomioida maankäytön ja rakentamisen suunnittelussa. Lempäälään maaperäolosuhteiden osalta tulee huomioitavaksi radon, arseeni, mustaliuske-esiintymät sekä pilaantuneen maaperän kohteet.

Luonnoksen valmistelu

Rakennusjärjestyksen uusimiseen liittyen on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, vaikka rakentamislaki ei sitä enää erikseen edellytä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa korjataan rakennusjärjestyksen luonnoksen nähtävillä asettamispäätöksen yhteydessä koskien mm. aikataulua ja valmistelusta vastaavaa viranomaista.

Rakennusvalvonta on tehnyt rakennusjärjestyksen uusimisen valmistelussa viranomaisyhteistyötä kaavoituksen, ympäristönsuojelun, infrapalveluiden, tontti- ja mittauspalveluiden sekä tilat ja rakennuttaminen

Viranomaislautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 3
§ 5

30.01.2024
13.01.2026

yksikön kanssa. Rakennusjärjestyksen valmistelua on tehty eri yksiköiden kanssa pidetyissä palaveriissa ja luonnoksen kommentointiin on varattu mahdollisuus. Tietyt viranomaistahot, kuten pelastus- ja terveydensuojeluviranomainen osallistetaan valmisteluun lausuntopyyntömenettelyn kautta vastaavasti kuin lausunnot pyydetään lupa- ja valvontavirastolta, elinvoimakeskukselta sekä maakunnan liitolta.

Luonnoksen sisältö

Lempäälän uuden rakennusjärjestyksen pohjana toimii vuonna 2019 voimaan tullut rakennusjärjestys. Rakennusjärjestystä on päivitetty tarvittavilta osin niin, että se huomioi rakentamislain mukaiset muutostarpeet. Rakennusjärjestysluonnokseen on sisällytetty listaus niistä rakentamishankkeista, jotka eivät eivät enää jatkossa vaatisi lupaa, kun tietyt reunaehdot täyttyvät. Tässä yhteydessä on huomioitu myös Elenia Verkko Oyj:n mielipide. Muutoin rakennuskohteiden luvitus perustuu rakentamislakiin. Rakennusjärjestykseen tehtävien muutosten perusteluita ja vaikutuksia on tarkasteltu erillisessä rakennusjärjestyksen perusteluosassa. Voimassa olevan rakennusjärjestyksen laajempaan kokonaisuudistukseen ei ole nähty tarvetta/perusteita. Määräysten pidempi jatkumo tukee myös rakentamisen ohjausta sekä tasapuolisuutta.

Rakennusjärjestyksen suunnittelutarvealueisiin on esitetty vähäisiä muutoksia. Osa aiemmasta erityissuunnittelutarvealueesta 3a on muutettu erityissuunnittelutarvealueeksi 3c, koska alue on teollisuuden varautumisalue (harvoja mahdollisia alueita Pirkanmaalla) ja alueella on maanoton ja -täytön alueita. Lisäksi liitteeseen 1a on lisätty täsmennyksiä rakennuspaikan koosta, mm. tilanteessa, jossa alueella on yhteinen vesihuoltojärjestely.

Oheisaineisto (ei julkaista internetissä)

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Rakennusjärjestyksen luonnos
- Liite 1 a: Suunnittelutarvealueet ja rakennuspaikan koot
- Liite 1 b: Erityissuunnittelutarvealueet
- Liite 2: Arkeologinen kulttuuriympäristö, rakennettu ympäristö ja maisema
- Rakennusjärjestyksen perusteluosa
- Elenia Verkko Oyj:n mielipide osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: johtava rakennustarkastaja Jenni Rautanen, puh. 044 421 5065 sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta käy lähetekeskustelun Lempäälän kunnan rakennusjärjestyksen luonnoksesta ja antaa tarvittavat kommentit viranhaltijoiden jatkovalmistelun tueksi.

Päätös

Viranomaislautakunta

§ 3

30.01.2024

Yhdyskuntalautakunta

§ 5

13.01.2026

Yhdyskuntalautakunta kävi lähetekeskustelun Lempäälän kunnan rakennusjärjestyksen luonnoksesta ja antoi tarvittavat kommentit viranhaltijoiden jatkovalmistelun tueksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että johtava rakennustarkastaja Jenni Rautanen saapui kokoukseen ennen tämän pykälän käsittelyä klo 16.32.

Merkittiin pöytäkirjaan, että johtava rakennustarkastaja Jenni Rautanen oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan ja poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 17.28.

Tiedoksi

johtava rakennustarkastaja

Lempäälän kunnan ulkoliikuntapaikkojen taksat 1.2.2026 alkaen

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 6
1103/02.05.00/2025

Valmistelija liikuntapaikka-asiantuntija Sari Juuti

Liikuntatilojen sekä -paikkojen taksoista on aiemmin päättänyt yhteisölautakunta ja 1.6.2025 alkaen hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta, joka edelleen päättää sisäliikuntatilojen taksoista. Kunnanvaltuuston päätöksellä 1.1.2026 alkaen ulkoliikuntapaikkojen varausten päätöksenteko siirtyi yhdyskunnan palvelualueen vastuulle (kunnanvaltuusto 10.12.2025 §119, hallintosäännön päivitys). Muutoksen myötä kaikki ulkoliikuntapaikkoja sekä -alueita koskevat päätökset tehdään jatkossa yhdyskunnan palvelualueella. Päätökset koskevat esimerkiksi ulkoliikuntapaikkojen varauksia sekä maksuja.

Kunnan ulkoliikuntapaikat tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden liikkua ja hyödyntää palveluja kohtuulliseen hintaan. Ulkoliikuntapaikkoja ja -alueita varataan pääsääntöisesti liikuntaseuroille harrastustoiminnan mahdollistamiseksi. Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta päätti kokouksessaan 20.11.2025, § 50 korottaa liikuntatilojen maksuja viidellä prosentilla (alviton hinta). Vaikka palveluntuottaminen on siirtynyt kahdelle eri palvelualueelle, on johdonmukaista tehdä samaa kohderyhmää koskevia päätöksiä samansuuntaisesti. Hintoja on myös harmoisoitu vastaamaan Tampereen kaupunkiseudun ulkoliikuntapaikkojen taksoihin.

Liitteenä olevassa hinnastossa (sis. alv) on esitetty nykyiset taksat sekä esitetyt korotukset. Hinnastossa on esitetty eri hintaryhmiä, jonka mukaan veroprosentti muuttuu vuokraajan mukaan. Suomen hallituksen liikuntatilojen verokantoihin tehtyjen muutosten johdosta aiempi 14 prosentin verokanta alennettiin 1.1.2026 alkaen 13,5 prosenttiin. Alennetun veron alaista toimintaa on, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

1. Tilan luovuttaminen on tilapäisluonteista, eikä kyse ole arvonlisäverottomasta kiinteistön vuokrauksesta.
2. Vuokrattava tila on urheilutila tai tähän tarkoitukseen tavanomaisesti käytettävä tila.
3. Tilaa käytetään liikunnan harjoittamiseen.

Ulkoliikuntapaikkojen hinnasto astuu voimaan 1.2.2026. Taksoja tarkastellaan jatkossa vuoden tai kahden välein.

Liite: Taksat, esitys liikunta-alueet 2026

Toimivalta: 5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako, 2 §
Lautakuntien yleistehtävät ja ratkaisovalta, lautakunnat päättävät palvelualueensa hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista.

Lisätietoja: liikuntapaikka-asiantuntija Sari Juuti, p. 0500-633241
sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Yhdyskuntalautakunta

§ 6

13.01.2026

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta hyväksyy ulkoliikunta-alueiden taksat 1.2.2026 alkaen edellä selostuksen mukaisesti.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi ulkoliikunta-alueiden taksat 1.2.2026 alkaen edellä selostuksen mukaisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että ympäristöpäällikkö Elina Laukkanen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.29.

Tiedoksi

Rakennuttajapäällikkö, liikuntapaikka-asiantuntija, liikuntapäällikkö, palvelukäytävä, palvelusihteeri

Hakkarin koulun peruskorjaus 2026-2027, suunnitelmien hyväksyntä

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 7
726/02.08.00/2025

Valmistelijat: Konsta Österlund, rakennuttajainsinööri
Hanna Lampinen, talotekniikka-asiantuntija
Ulla Palo-oja, rakennuttajapäällikkö

Kunnanvaltuusto on päättänyt käynnistää Hakkarin koulun peruskorjaus 2026-2027 -investointihankkeen 26.11.2025 § 106.

Hakkarin koulu on rakennettu vuonna 1983. Koulussa on oppilaita lukukaudella 2025-2026 n. 500. Rakennus koostuu viidestä solusta ja on pohjaratkaisuiltaan käyttäjien mielestä toimiva. Ulkoseinät ovat pääosin julkisivultaan tiilimuurattuja, joissa on mineraalivillaeriste, ulkoseinien sisäkuori on betonia.

Rakennus on asemakaavassa suojeltu (sr-9) ja taajamakuvallisesti tärkeä alue (sk-5). Suojelumääräys sr-9 tarkoittaa, että rakennusta ei saa purkaa. Rakennus on kulttuurihistoriallisesti ja taajamakuvallisesti arvokas, minkä ominaispiirteet ja ajanmukainen julkisivun monimuotoisuus tulee säilyttää. Julkisivumateriaalina tulee säilyttää tiili.

Peruskorjauksen ensisijainen tavoite on poistaa sisäilmaoireiden aiheuttajat ja turvata sisäilmaolosuhteet pitkällä aikajänteellä. Lisäksi tavoitteena on parantaa opetustilojen olosuhteita. Peruskorjaus parantaa myös rakennuksen energiatehokkuutta.

Hankkeen arkkitehtinä ja pääsuunnittelijana toimii Jada Oy ja rakennesuunnittelijana toimii Afry Oy. Taloteknisestä suunnittelusta (LVIAS) vastaa Granlund Oy. Sähkötoiden valvonnasta vastaa Rakennuttajatoimisto HTJ Oy, LVI-valvonnasta Sustera Oy ja rakennusautomaatioiden valvonnasta Sweco Finland Oy. Rakennuttajakonsultiksi on valittu loppuvuodesta 2025 A-insinöörit Rakennuttaminen Oy. Kosteus- ja Terve-talo -koordinaattori sekä P1 (puhtaus) -koordinaattorit tullaan nimeämään alkuvuodesta 2026.

Tutkimukset

Kesällä 2025 Sirate Oy:n toteuttamissa laajemmissa tutkimuksissa todettiin vaurioita ja mikrobikasvustoa ulkoseinän eristeiden alaosissa useissa kohdissa. Julkisivutiilen ja villan välissä ei ole tuuletusrakoa. Vauriot voivat mahdollisten ilmavuotojen kautta aiheuttaa epäpuhtauksien kulkeutumista sisäilmaan. Lisäksi sisätiloissa tehtiin aistinvaraisia tarkasteluja, joissa havaittiin joissakin tiloissa poikkeavia hajuja, materiaalien kulumista tai epätasaisuuksia sekä muutamassa tilassa mahdollisia mineraalikuitulähteitä.

Syksyllä 2025 tehdyissä salaojakuvauksissa todettiin salaojien olevan osin hyvässä kunnossa, mutta useissa osuuksissa esiintyvä vaihtelevan asteisia

muodonmuutoksia, yksittäisiä rakenteellisia vaurioita ja juurien tunkeutumista. Salaojajärjestelmän tila on osittain heikentynyt, paikoittain estynyt ja käyttöikänsä päässä.

Viemärit ja käyttövesilinjat kuvattiin loppuvuodesta 2025. Kuvauksista ilmeni, että viemärit ovat kokonaisuutena hyvässä kunnossa. Osissa linjoista havaittiin painaumaa ja irtoainesta. Painaumat altistavat irtoaineksen kertymiselle ja tukoksille. Toimenpidesuosituksena on irtoaineksen painehuuhtelu. Viemäriverkosto ei edellytä kartoituksen perusteella muita toimenpiteitä. Käyttövesijohdoissa todettiin sisäpuolista syöpymää lämpimissä käyttövesiputkissa ja lämpimän veden kierrossa. Suurelta osin käyttövesijohtojen säätö- ja sulkuventtiilit ovat alkuperäisiä. Käyttövesiputkistoa suositellaan uusittavaksi 5 vuoden kuluessa.

Rakennuksen alapohjat on tutkittu vuonna 2017, minkä tulosten mukaan alapohjiin ei kohdistunut suuria korjaustarpeita. Ajankohtaisen tilanteen varmistamiseksi on lattioihin teetetty mikrobi- ja kosteusteknisiä tutkimuksia Sirate Oy:llä. Tutkimukset on toteutettu joulukuussa 2025. Tutkimusraportti ei ole valmistunut yhdyskuntalautakunnan listan lähtiessä, mutta Siratelta saadun ennakkotiedon mukaan alapohjien tilanne ei ole muuttunut edellisestä tutkimuksesta.

Ulkopuoliset korjaukset

Julkisivutiilit ja mikrobivaurioituneet mineraalivillaeristeet poistetaan. Eriste korvataan uudella kovalla eristeellä ja tiilijulkisivu uusitaan alkuperäisen kaltaiseksi.

Vedet ohjataan pois rakenteista. Rakennuksen ulokkeiden ja erkkereiden vedenohjaus on alkuperäisessä toteutuksessa ollut puutteellinen, mikä on aiheuttanut paikoitellen julkisivun kastumista. Ulokkeiden katoksilta vedet ohjataan suoraan sadevesikaivoihin, erkkereiden katoksiin lisätään pellitykset ja ikkunoiden vesipellit korjataan tarpeellisilta osin.

Salaojat korjataan ja kasvillisuus poistetaan rakennuksen vierustalta. Maanpinta muotoillaan viettämään pois rakennuksesta ja pihat korjataan kaivuualueen edellyttämältä alueelta. Muilta osin laaditaan pihasuunnitelma valmiiksi, minkä toteutuksesta päätetään määrärahojen puitteissa.

Sisäpuoliset korjaukset

Hakkarin koululle on laadittu 2024 sisäpuoliset korjaussuunnitelmat Jada Oy:n toimesta aiemmin suunniteltua pelkkää sisäpuolista peruskorjausta 2024-2026 varten. Sisäpuoliset korjaukset toteutetaan pääosin vuonna 2024 laadittujen korjaussuunnitelmien mukaisesti.

Tilapintoja uusitaan tai kunnostetaan arkkitehdin laatiman korjausastekaavion mukaisilta osilta. Lattiapinnat uusitaan, poislukien tiilipintaiset lattiat. Olemassa olevien lattiapinnoitteiden liimat ovat saattaneet liueta lattioiden tasoitteisiin ja tästä syystä lattioiden tasoitteet uusitaan. Lisätutkimusten perusteella mahdolliset alapohjan kosteusvaurioiden korjaukset tehdään tarkemman korjaussuunnitelman perusteella. Mineraalikuitulähteet poistetaan uusimalla alakattojen

huonolaatuiset akustiikkalevypinnat ja korjaamalla auditorion seinät. Akustiikkapintoja lisätään tilojen akustiikan parantamiseksi. Seinäpinnat maalataan. Kiintokalusteita uusitaan vain välttämättömiltä osin. Peruskorjauksen yhteydessä tehdään pieniä tilamuutoksia toiminnallisuuden parantamiseksi.

Valaisimet muutetaan led-valaisimiksi, sähkökeskukset ja tarpeenmukaiset kaapeloinnit uusitaan. Ilmanvaihdon päätelaitteita ja tarpeenmukaisia kanavoiteja uusitaan ja parannetaan ilman jakautumista tiloihin. Ilmanvaihdon suunnittelussa tavoitellaan rakennuksen painesuhteiden suhteen tasapainoa. Rakennusautomaatioon tehdään tarpeenmukaiset lisäykset ja luokkiin lisätään puuttuvilta osin olosuhdeanturointeja sekä lisätään jatkuvatoimiset paine-eromittaukset. Käsityöluokkiin lisätään pölynpoistojärjestelmä. Käyttövesiverkosto uusitaan kuntotarkastuksessa ehdotetun laajuuden mukaisesti. Alkuperäiset ja huonokuntoiset vesikalusteet vaihdetaan.

Hankkeen eteneminen

Suunnittelun ohjauksessa on ollut mukana useita henkilökunnan edustajia vuosina 2023-2024, minkä pohjalta nykyisiä suunnitelmia on päivitetty. Pihan osalta oppilaille on teetetty kysely vuonna 2024, kyselyn tuloksia hyödynnetään pihasuunnitelmassa. Koulu on nimennyt käyttäjien edustajat hankkeelle loppuvuodesta 2025, edustajat osallistuvat hanketta ohjaaviin kokouksiin tarpeen mukaan.

Hakkarin koulun peruskorjauksen hankemalliksi on valittu yhteistoiminnallinen projektinjohtourakka (YPJU). Hankemalli mahdollistaa urakan nopeamman käynnistämisen, kuin perinteiset urakamallit sekä parantaa tilaajan kustannus- ja laatuavoitteiden ohjaamismahdollisuutta läpi hankkeen. Hankemallissa suunnittelua tehdään limittäin toteutuksen kanssa, toteutussuunnittelua jatketaan valitun urakoitsijan kanssa yhdessä huomioiden hankkeelle asetetut laatu- ja kustannustavoitteet. Urakan kustannukset käsitellään avoimesti, projektikustannukset laskutetaan toteuman mukaan. Projektikustannusten lisäksi urakoitsijalle maksetaan kate sekä palkkioita hankkeen onnistumisen kannalta merkittävien tavoitteiden saavuttamisesta. YPJU:n tavoitehinta ja palkkiomallirakenne määritellään urakkakilpailun yhteydessä.

Peruskorjauksen urakkakilpailu toteutetaan helmi-maaliskuussa 2026. Rakentamislupaa koskevat ennakkoneuvottelut maakuntamuseon ja rakennusvalvonnan kanssa on pidetty, rakentamislupa jätetään alkuvuodesta 2026. Tavoitteena käynnistää työt touko-kesäkuussa 2026.

Liitteet:

- Arkkitehdin luonnossuunnitelmat ja korjausastekaavio (ei julkaista)
- Rakennesuunnitelmaluonnokset (ei julkaista)

Oheisaineisto:

- Maakuntamuseolle toimitettu esitys korjaussuunnitelmasta (ei julkaista)

Yhdyskuntalautakunta

§ 7

13.01.2026

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 2 §:n Lautakuntien yleistehtävät sekä 5 luvun 5 §:n Yhdyskuntalautakunnan tehtävät ja toimivalta mukaan toimiten on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja, puh. 050 3839 764, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää

1. hyväksyä Hakkarin koulun peruskorjauksen 2026-2027 suunnitelmat esityksen mukaisesti
2. käynnistää hankinnan urakan kilpailuttamiseksi

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että esittelytekstin viimeiseen kappaleeseen tehtiin tekninen korjaus esitettyihin vuosilukuihin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 17.54.

Tiedoksi

rakennuttajapäällikkö, rakennuttajainsinööri, talotekniikka-asiantuntija, tekninen isännöisijä, Hakkarin koulun rehtorit, kasvatus- ja opetuslautakunta, sivistysjohtaja

Kadunpitopäätökset, Humalamäen asemakaava-alueen kadut sekä Notkopolku ja Notkotie

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 8
967/10.03.01.02/2025

Valmistelija: suunnitteluinsinööri Jukka Markkanen

Alueidenkäyttölain 84 §:n mukaan kadunpito käsittää kadun suunnittelemisen, rakentamisen ja sen kunnossa- ja puhtaanapidon sekä muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen yläpuolisten ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteen sovittamiseksi. Saman pykälän toisen momentin mukaan kadunpidon järjestäminen kuuluu kunnalle. Kiinteistöille kuuluvista kadunpitoon liittyvistä velvoitteista säädetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa.

Alueidenkäyttölain 86 §:n 3 momentissa todetaan, että kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa tarkoitetut velvollisuudet alkavat, kun katu tai kadun osa tyydyttää asemakaavan mukaisen toteutuneen maankäytön tarpeen ja sitä koskeva kunnan päätös (kadunpitopäätös) on tehty. Samasta ajankohdasta katsotaan katu luovutetuksi yleiseen käyttöön.

Kadunpitopäätös koskee seuraavia katuja sekä kävelyn ja pyöräilyn väyliä, jotka ovat valmistuneet tai joiden kadunrakennustyöt ovat valmistuneet vuoden 2025 aikana:

Humalamäki

- Aleksintie
- Heinämaantie
- Humalamäentie
- Kannukuja
- Karjahaantie
- Niittyvainiontie
- Nupokuja
- Vasikkakuja
- Heinämaantie-Humalamäentie jk/pp-väylä
- Humalamäentie-Nupokuja jk/pp-väylä
- Nupokuja-Vasikkakuja jk/pp-väylä

Höytämö

- Notkopolku
- Notkotie

Liitteet:

Asemakaavaote, Humalamäen alue

Asemakaavaote, Notkopolku ja Notkotie

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n 7. momentin mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: suunnitteluinsinööri Jukka Markkanen, puh. 050 383 0260, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää tehdä kadunpitopäätöksen edellä selostusosassa esitettyjen Humalamäen asemakaava-alueen katujen sekä Notkopolun ja Notkotien osalta. Tästä päätöksestä ja siihen perustuvasta kadunpitovelvollisuuden alkamisesta ilmoitetaan kadun tai sen osan varrella sijaitsevien kiinteistöjen omistajille tai haltijoille siten kuin kuntalain 139 §:ssä säädetään.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala saapui kokoukseen ennen tämän pykälän käsittelyä klo 17.54.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Otteet

Kyseisten katuosuuksien varren kiinteistönomistajat/-haltijat

Tiedoksi

Maanmittausinsinööri, rakennusvalvonta, infrapäällikkö, kunnossapitotyönjohtaja, kunnossapitotyöntekijä, vihertyönjohtaja, rakennuttajahortonomi, suunnitteluavustaja, infrarakennuttajainsinööri, Maanmittauslaitos

Vaihmalantien yksityistien perusparannushankkeen avustus

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 9
1067/02.05.01.00/2025

Valmistelija infrapäällikkö

Vaihmalantien yksityistie (Y2003-32630) hakee Lempäälän kunnalta avustusta tien perusparannukseen, joka toteutetaan vuonna 2026. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 16 566,00 euroa (sis. alv). ELY-keskus on antanut kielteisen avustuspäätöksen eli valtion avustusta ei ole myönnetty hankkeelle. Vuonna 2025 valtion määrärahat yksityisteiden perusparannushankkeisiin laskivat roimasti ja valtio on myöntänyt perusparannusavustuksia ainoastaan siltojen perusparannuksiin.

Perusparannushankkeessa parannetaan tien päällysteen kuntoa, kuivatusta ja liikenneturvallisuutta. Tien perusparannus vähentää jatkossa kunnossapidon kustannuksia, jonka johdosta tien parannushanke on kunnan etu.

Vaihmalantien yksityistie sijaitsee kuntakeskustan kaakkoispuolella, Valkeakoskentien ja Lipontien välissä. Tien pituus on 1800 metriä, perusparannettavan osuuden pituus on noin 800 metriä. Tieosakkaita on 36 kpl ja kunta on osakkaana. Tiellä on 26 kpl pysyvää asutusta, 1 kpl vapaa-ajanasuntoja, 2 kpl maatalousrekennuksia 6 kpl liike- ja toimitilarakennusta ja 1 kpl kokoontumistiloja. Väylä palvelee koulubussiliikennettä, elinkeinotoiminnan sekä maatalouden liikennettä ja tie on läpiajettava. Lisäksi tie palvelee tien varrella olevien yritysten tapahtumaliikennettä (Vaihmalanhovi, Ratsuniitty, Farmigolf). Liikennemäärä ovat melko runsas läpiajosta sekä em. erityisliikenteestä johtuen. Tie kunta hoitaa tien kunnossapidon itse ja tiekunnalle on myönnetty vuonna 2025 kunnan kunnossapitoavustusta 1 287,00 euroa.

Avustuksen ehtona on, että kunnan edustaja kutsutaan mukaan hankkeen aloitus- ja loppukatselmukseen. Avustus peritään takaisin, mikäli hanke ei toteudu suunnitellusti vuoden 2026 aikana.

Avustus maksetaan yksityisteiden määrärahoista.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n kohdan 34 mukaan yhdyskuntalautakunta päättää kunnan myöntämistä yksityisteiden perusparannusavustuksista

Lisätietoja: infrapäällikkö Tiina Pekkala puh. 050 383 9422, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää myöntää Vaihmalantien tiekunnalle perusparannusavustusta 10 % kustannuksista eli 1656,60 euroa.

Yhdyskuntalautakunta

§ 9

13.01.2026

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko ennen tämän pykälän käsittelyä klo 17.58-18.04.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen edustaja Tuukka Liuha palasi kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.06.

Otteet

Vaihmalantien tiekunta

Tiedoksi

Talouspalvelut, kunnossapitotyönjohtaja, rakennuttajahortonomi

Oikaisuvaatimus koskien päätöstä 27.10.2025 § 203 Houkantien liikenteenohjaussuunnitelmasta

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 10
1090/08.00.00/2025

Valmistelija liikenneinsinööri Valtteri Partanen

Lempäälän kunnan infrapäällikkö on tehnyt Houkantien liikenteenohjaussuunnitelmaa koskevan viranhaltijapäätöksen 27.10.2025 § 203/2025. Päätöksessä on asetettu uusia liikennemerkkejä Houkantien alueelle mm. moottoriajoneuvoliikenteen läpiajon hillitsemiseksi sekä jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Kuntalain (410/2015) mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Päätöksestä on lähetetty pöytäkirjanote sähköisenä tiedoksiantona asianosaisena toimivalle Houkantien yksityistiekunnalle 28.10.2025. Päätöksen nähtävilläolo on tehty yleiseen tietoverkkoon 28.10.2025 ja oikaisuvaatimuksen viimeinen jättöpäivä on ollut 18.11.2025. Päätöksen liitteenä on julkaistu oikaisuvaatimuksen tekemistä avustava muutoksenhakuohje. Kunnan jäsen on jättänyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen sähköisellä oikaisuvaatimuslomakkeella 28.11.2025. Hallintolain (434/2003) 17 §:n mukaan asiakirja toimitetaan asiassa toimivaltaisen viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Jos asiakirjan toimittamiselle on asetettu määräaika, lähettäjän on huolehdittava siitä, että asiakirja saapuu viranomaiseen määräajassa. Päätöstä koskeva oikaisuvaatimus ei ole edellä mainitut seikat huomioiden saapunut perille kuntaan vaaditussa määräajassa.

Liitteet

LOS, Houkantien liikenteenohjaussuunnitelma (ei julkaista internetissä)
Oikaisuvaatimus läpiajokiellosta Houkantie (ei julkaista internetissä)

Toimivalta: Kuntalain 134 §:n ja Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: liikenneinsinööri Valtteri Partanen, puh. 044 481 1804, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Yhdyskuntalautakunta

§ 10

13.01.2026

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää, että oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta, koska oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Otteet

Oikaisuvaatimuksen jättäjä

Tiedoksi

kunnossapitotyönjohtaja, kunnossapitotyöntekijä, rakennuttajahortonomi, Houkantien yksityistiekunta

Yhdyskuntalautakunta

§ 147

07.10.2025

Yhdyskuntalautakunta

§ 11

13.01.2026

Katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon hankinnan käynnistäminen

Yhdyskuntalautakunta 07.10.2025 § 147

Valmistelija liikenneinsinööri Valtteri Partanen

Lempäälän kunnan katujen ja yksityisteiden talvikunnossapito on nykytilanteessa toteutettu koko kunnan kattavassa alueurakkamuodossa. Talvikunnossapitoon kuuluvat lumen ja jään poistaminen, liukkaudentorjunta sekä liukkaudentorjunnassa käytettävien materiaalien poiskerääminen. Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan katujen ja yleisten alueiden talvikunnossapito kuuluu osaksi kunnalle, osaksi tontin tai muun alueen omistajalle laissa säädetyn mukaisesti. Yksityisteistä annetun lain (560/2018) mukaan kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi.

Hankinnan tausta:

Katujen ja yksityisteiden talvikunnossapito jakautuu nykytilanteessa viiteen urakka-alueeseen:

Eteläinen alue
Pohjoinen alue
Alue 6
Alue 7
Alue 8

Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy on vuonna 2022 kilpailuttanut Lempäälän kunnan Yhdyskunnan palvelualueen toimeksiannosta Lempäälän kunnan katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon (Eteläinen ja Pohjoinen alue). Tarjouspyyntö julkaistiin 10.2.2022 Cloudia Kilpailutus -järjestelmän kautta julkisten hankintojen ilmoituskanava HILMA:ssa avoimella menettelyllä. Tarjousten vastaanottamisen määräaika oli 13.3.2022 klo 23.59.

Hankinta sisältää Lempäälän kunnan katujen, jalankulku- ja pyörävylien, pysäkkien, alikulkupaikkojen, puistokäytävien ja yleisten parkkialueiden ymv. ja Lempäälän kunnan Pohjoisella sekä Eteläisellä alueella sijaitsevien katujen/yksityisteiden talvikunnossapidon. Hankinta pitää sisällään sopimuskauden ajalle 1.10.2022 – 30.9.2025 ja optiovuodet ajalle 1.10.2025 – 30.9.2026 sekä 1.10.2026 – 30.9.2027.

Hankinta on jaettu neljään (4) osaan. Osat muodostuvat seuraavasti:

OSA 1: Eteläinen alue: kadut.
OSA 2: Pohjoinen alue: kadut
OSA 3: Eteläinen alue: yksityistiet
OSA 4: Pohjoinen alue: yksityistiet

Yhdyskuntalautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 147
§ 11

07.10.2025
13.01.2026

Yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 12.04.2022 § 57-60 päättänyt Eteläisen sekä Pohjoisen alueen talvikunnossapidon hankinnasta ajalle 1.10.2022 – 30.9.2025 (OSA 1-4).

Yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 21.05.2025 § 66 päättänyt Eteläisen ja Pohjoisen katujen ja yksityisteiden talvikunnossapitoalueiden ensimmäisen optiovuoden käytöstä ajalle 1.10.2025 – 30.9.2026.

Yhdyskunnan palvelualue on toukokuussa 2020 kilpailuttanut urakka-alueiden 6, 7 ja 8 katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon. Hankinta piti sisällään mahdollisuuden optiovuosien käyttöön 1.11.2023-30.4.2026. Yhdyskuntalautakunta on päättänyt alueiden 6, 7 ja 8 osalta optiovuosien 2023-2026 käytöstä kokouksessaan 02.05.2023 § 76.

Tarve:

Huomioiden alueiden 6,7 ja 8 sopimuskauden päättymisen keväällä 2026, yhdyskunnan palvelualue on alkuvuodesta 2026 uudelleenkilpailuttamassa Lempäälän kunnan talvikunnossapidon kaikkien alueiden osalta, jotta aluekohtainen kilpailutuskierro saadaan tasoittumaan. Lempäälän kunnan katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon uusi sopimuskausi tuleville vuosille olisi täten voimassa 1.10.2026 alkaen kattaa kaikki kunnan urakka-alueet.

Ennakkovaikutusten arviointi:

Pykälän liitteenä on hankinnan käynnistämistä varten tehty toimituspäätösten laaja ennakkovaikutusten arviointi (EVA), jossa on erityisesti tarkasteltu eri urakkamuotojen kustannusvertailua kokonaistaloudellisesti edullisimman urakkamuodon löytämiseksi. Ennakkovaikutusten arviointi tehtiin kolmea vaihtoehtoa peilaten, joista yksi oli nykytilanteen kausihintainen alueurakkajako. Hankinnan alueellisen luonteen vuoksi katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidossa on käytettävä osa-aluepohjaista alueurakkajakoa.

Ennakkovaikutusten arvioinnin perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi urakkamuodoksi katsottiin päätösvaihtoehto 1 (VE1).

Liitteet:

Toimituspäätösten laaja ennakkovaikutusten arviointi – Katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon hankinnan käynnistäminen

Oheismateriaali:

Kunnossapitoalueet 2024-2025

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön osa I, 5 luvun 12 §:n mukaan lautakunta käy merkittävissä asioissa lähetekeskustelun ennen asian valmistelun aloittamista.

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 6 §:n mukaan toimitusviranhaltija voi siirtää sille tässä hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Yhdyskuntalautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 147
§ 11

07.10.2025
13.01.2026

Lisätietoja: infrapäällikkö, p. 050 383 9422

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää:

1. käynnistää katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon hankinnan selostusosassa esitetyn mukaisesti.
2. siirtää sille kuuluvaa toimivaltaansa yhdyskuntajohtajalle katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon hankintapäätöksestä yli EU-kynnysarvon (221 000 €) ylittävässä palveluhankinnassa.

Käsittely

Keskustelun kuluessa yhdyskuntalautakunnan varajäsen Mikko Tappura teki seuraavan palautusesityksen:

"Ehdotan, että asia palautetaan valmisteluun. Evästyksenä: Nykyinen aluejako säilytetään, paikallisten yrittäjien mahdollisuudet osallistua kilpailutukseen kalustollaan selvitetään, ajoratojen ja niiden yhteydessä olevien kevyenliikenteenväylä väylien yhtäaikainen auraus ja muu hoito selvitetään. Kilpailutuksen kriteerit ja lopputulos päätetään lautakunnan toimesta."

Lautakunnan jäsen Pirkko Harsia kannatti Mikko Tappuran esitystä asian palauttamisesta valmisteluun.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta valmisteluun, mikä lopettaisi asian käsittelyn, joten asiassa tulee äänestää. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavan asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Mikko Tappuran esitystä asian palauttamisesta valmisteluun äänestävät EI. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi puheenjohtajan ehdotukset yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 3 JAA-ääntä (Miettinen Ari, Seipiharju Sini, Silen Meeri) ja 7 EI-ääntä (Tappura Mikko, Harsia Pirkko, Nevalainen Anu, Niemi Veijo, Rask Virva-Mari, Tiensuu Heli, Palokangas Juho).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 3-7 Mikko Tappuran esitys asian palauttamisesta valmisteluun on tullut lautakunnan päätökseksi.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti, että asia palautetaan valmisteluun.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala saapui kokoukseen klo 16.11 ennen tämän pykälän käsittelyä ja oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Tiedoksi

Kunnossapitotyönjohtaja, rakennuttajahortonomi, infrarakennuttajainsinööri, kunnossapitotyöntekijä, vihertyönjohtaja, suunnitteluinsinööri, suunnitteluavustaja/karttamerkinnät

Yhdyskuntalautakunta

§ 147

07.10.2025

Yhdyskuntalautakunta

§ 11

13.01.2026

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 11
790/02.08.00/2025

Valmistelija liikenneinsinööri Valtteri Partanen

Lempäälän kunnan katujen ja yksityisteiden talvikunnossapito on nykytilanteessa toteutettu koko kunnan kattavassa alueurakkamuodossa. Talvikunnossapitoon kuuluvat lumen ja jään poistaminen, liukkaudentorjunta sekä liukkaudentorjunnassa käytettävien materiaalien poiskerääminen. Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan katujen ja yleisten alueiden talvikunnossapito kuuluu osaksi kunnalle, osaksi tontin tai muun alueen omistajalle laissa säädetyn mukaisesti. Yksityisteistä annetun lain (560/2018) mukaan kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi.

Hankinnan tausta:

Katujen ja yksityisteiden talvikunnossapito jakautuu nykytilanteessa viiteen urakka-alueeseen:

Eteläinen alue
Pohjoinen alue
Alue 6
Alue 7
Alue 8

Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy on vuonna 2022 kilpailuttanut Lempäälän kunnan Yhdyskunnan palvelualueen toimeksiannosta Lempäälän kunnan katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon (Eteläinen ja Pohjoinen alue). Tarjouspyyntö julkaistiin 10.2.2022 Cludia Kilpailutus -järjestelmän kautta julkisten hankintojen ilmoituskanava HILMA:ssa avoimella menettelyllä. Tarjousten vastaanottamisen määräaika oli 13.3.2022 klo 23.59.

Hankinta sisältää Lempäälän kunnan katujen, jalankulku- ja pyörävylien, pysäkkien, alikulkupaikkojen, puistokäytävien ja yleisten parkkialueiden ymv. ja Lempäälän kunnan Pohjoisella sekä Eteläisellä alueella sijaitsevien katujen/yksityisteiden talvikunnossapidon. Hankinta pitää sisällään sopimuskauden ajalle 1.10.2022 – 30.9.2025 ja optiovuodet ajalle 1.10.2025 – 30.9.2026 sekä 1.10.2026 – 30.9.2027.

Hankinta on jaettu neljään (4) osaan. Osat muodostuvat seuraavasti:

OSA 1: Eteläinen alue: kadut.
OSA 2: Pohjoinen alue: kadut
OSA 3: Eteläinen alue: yksityistiet
OSA 4: Pohjoinen alue: yksityistiet

Yhdyskuntalautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 147
§ 11

07.10.2025
13.01.2026

Yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 12.04.2022 § 57-60 päättänyt Eteläisen sekä Pohjoisen alueen talvikunnossapidon hankinnasta ajalle 1.10.2022 – 30.9.2025 (OSA 1-4).

Yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 21.05.2025 § 66 päättänyt Eteläisen ja Pohjoisen katujen ja yksityisteiden talvikunnossapitoalueiden ensimmäisen optiovuoden käytöstä ajalle 1.10.2025 – 30.9.2026.

Yhdyskunnan palvelualue on toukokuussa 2020 kilpailuttanut urakka-alueiden 6, 7 ja 8 katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon. Hankinta piti sisällään mahdollisuuden optiovuosien käyttöön 1.11.2023-30.4.2026. Yhdyskuntalautakunta on päättänyt alueiden 6, 7 ja 8 osalta optiovuosien 2023-2026 käytöstä kokouksessaan 02.05.2023 § 76.

Yhdyskuntalautakunta päätti kokouksessaan 07.10.2025 § 147 palauttaa asian valmisteluun seuraavin ohjein:

- Nykyinen aluejako säilytetään
- Selvitetään paikallisten yrittäjien mahdollisuudet osallistua kilpailutukseen omalla kalustollaan
- Selvitetään ajoratojen ja kevyen liikenteen väylien yhtäaikainen aeraus ja hoito
- Lautakunta päättää kilpailutuksen kriteerit ja lopputuloksen

Päätöksen seurauksena järjestettiin avoin infotilaisuus 19.11.2025 Lempäälä-talon kirjastossa yhteistyössä Lempäälän kunnan ja Kuntien Hankintapalvelut Oy:n kanssa. Tilaisuus toimi myös alustavana markkinavuoropuheluna ennen tarjouspyynnön valmistelua. Tilaisuudessa esiteltiin katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon alueurakoiden nykytilanne, joihin paikallisilla toimijoilla oli mahdollisuus esittää näkemyksiään ja kehitysehdotuksia mm. urakkamuodosta, talvikunnossapidon laatuvaatimuksista sekä valvonnasta. Tilaisuudessa nähtiin erityisen positiivisena joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn reittien erottaminen omaksi urakakseen sekä ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annettuun lakiin (740/2021) perustuvien kalustovaatimusten sisällyttäminen tarjouspyyntöön laatupisteytyksellä tai prosenttiosuudella. Tarkempi yhteenveto tilaisuudesta löytyy pykälän liitteenä.

Markkinavuoropuhelu toimijoiden kanssa jatkuu tarjouspyynnön valmistelun aikana. Nykyisellä aluejaolla on mahdollista toteuttaa joukkoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn reittien tehostettua talvikunnossapitoa päivittämällä laatuvaatimuksia. Luokituksen pohjana käytetään Nysse-liikenteen nykyisen runkolinjaston reittejä sekä Lempäälän kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa esitettyä pyöräliikenteen tavoiteverkkoa. Joukkoliikennereittien talvikunnossapitoon kuuluu jatkossa myös pysäkkiympäristön läheisyydessä tehtävät toimenpiteet, jotta kunnossapitourakoiden rajapintoja ei syntyisi ajoradan ja pysäkin välille.

Nykytilanteen kunnossapitoluokat ovat:

Kadut ja yksityistiet:

Yhdyskuntalautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 147
§ 11

07.10.2025
13.01.2026

- I-luokka (vilkkaut pääkadut, 3 cm)
- II-luokka (muut kokooja- ja pääkadut, 5 cm)
- III-luokka (tonttikadut ja yksityistiet, 8 cm)

Kevyen liikenteen väylät ja jalkakäytävät:

- A+ (pääreitit, 3 cm)
- A (pääreitit, 3 cm)
- B (muut väylät, 5 cm)

Ajoratojen sekä jalankulun ja pyöräilyn väylien yhtäaikainen aeraus sekä muu talvihoito huomioidaan alueurakan tehtäväkorteissa esitettävien laatuvaatimusten kautta.

Tarve:

Huomioiden alueiden 6,7 ja 8 sopimuskauden päättymisen keväällä 2026, yhdyskunnan palvelualue on alkuvuodesta 2026 uudelleenkilpailuttamassa Lempäälän kunnan talvikunnossapidon kaikkien alueiden osalta, jotta aluekohtainen kilpailutuskierro saadaan tasoittumaan. Lempäälän kunnan katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon uusi sopimuskausi tuleville vuosille olisi täten voimassa 1.10.2026 alkaen kattaa kaikki kunnan urakka-alueet. Alueurakoiden tarjouspyynnöt pyritään julkaisemaan helmimaaliskuussa 2026 ja hankintapäätös pyritään tekemään huhti-toukokuussa 2026.

Ennakkovaikutusten arviointi:

Pykälän liitteenä on hankinnan käynnistämistä varten tehty toimituspäätösten laaja ennakkovaikutusten arviointi (EVA), jossa on erityisesti tarkasteltu eri urakkamuotojen kustannusvertailua kokonaistaloudellisesti edullisimman urakkamuodon löytämiseksi. Laaja ennakkovaikutusten arviointi on päivitetty yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 07.10.2025 § 147 päätetty ohjeistus sekä 19.11.2025 pidetystä markkinavuoropuhelusta saadut syötteet huomioiden.

Ennakkovaikutusten arviointi tehtiin kolmea vaihtoehtoa peilaten, joista yksi oli nykytilanteen kausihintainen alueurakkajako. Hankinnan alueellisen luonteen vuoksi katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidossa on käytettävä osa-aluepohjaista alueurakkajakoa.

Ennakkovaikutusten arvioinnin perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi urakkamuodoksi katsottiin päätösvaihtoehto 1 (VE1).

Liitteet

Toimituspäätösten laaja ennakkovaikutusten arviointi – Katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon hankinnan käynnistäminen (päivitetty 30.12.2025)

Kunnossapitoalueet 2025-2026

Katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon

markkinavuoropuhelutilaisuuden yhteenveto (ei julkaista internetissä)

Oheismateriaali

Yhdyskuntalautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 147
§ 11

07.10.2025
13.01.2026

Katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon hankinnan käynnistäminen – esitysmateriaali (ei julkaista internetissä)

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön osa I, 5 luvun 12 §:n mukaan lautakunta käy merkittävässä asioissa lähetekeskustelun ennen asian valmistelun aloittamista.

Lisätietoja: infrapäällikkö Tiina Pekkala, puh. 050 383 9422, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää käynnistää katujen ja yksityisteiden talvikunnossapidon hankinnan selostusosassa esitetyn mukaisesti.

Käsittely

Keskustelun kuluessa yhdyskuntalautakunnan 2. varapuheenjohtaja Matti Kärki teki seuraavan palautusesityksen:

”Ehdotan, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun, jossa otetaan huomioon pienten ja paikallisten yrittäjien mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun sekä oikeudenmukainen hinnoittelu niin kunnan kuin yrittäjien näkökulmasta:

1. Aluejako. Keskustelutilaisuudessa sekä kirjallisesti yrittäjät ovat ilmaisseet, että alueita tulisi olla 8-10. Tämä otetaan valmistelun pohjaksi.
2. Tienhoitotyöstä maksettava korvaus tulee perustua suoritettuun työhön. Vaihtoehtona esitän suoriteperusteista mallia, kuten aurausneliömetrihinnoittelua, tai hybridimallia, jossa suurin osa korvauksesta on sidottu todelliseen suoritukseen. Käytännössä hybridi voisi olla esimerkiksi sellainen, että kiinteä vuosihinta sisältäisi 10 lumenaurauskertaa ja viisi hiekoitusta. Loput näiden kynnyksmäärien ylittävät talvihoitotyöt tehtäisiin aurausneliömetri-, tiehoitometri- taikka tuntihintapohjaisesti.
3. Päästövaatimustaso Stage 4 / Euro 6 on liian kunnianhimoinen. Sulkee liian paljon käyttökelpoista kalustoa, eikä koneiden jatkuva uusiminen tue kestävästä kehitystä. Esitän päästöluokituskriteerien poistamista tai pysymistä entisellä luokitustasolla.
4. Hiekanpoisto talvihoidon jälkeen tulee eriyttää tästä omaksi harjaus- ja pesutöiden tarjouskilpailuksi.

Näillä muutoksilla varmistamme, että kilpailutus on oikeudenmukainen, läpinäkyvä ja annamme myös pienemmille yrittäjille mahdollisuuden osallistua tarjouskilpailuun”

Lautakunnan jäsen Virva-Mari Rask kannatti Matti Kärjen esitystä asian palauttamisesta valmisteluun.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta valmisteluun, mikä lopettaisi asian käsittelyn, joten

Yhdyskuntalautakunta

§ 147

07.10.2025

Yhdyskuntalautakunta

§ 11

13.01.2026

asiassa tulee äänestää. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavan asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Matti Kärjen esitystä asian palauttamisesta valmisteluun äänestävät EI. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi puheenjohtajan ehdotukset yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Havukainen Heikki, Seppälä Jani) ja 9 EI-ääntä (Kärki Matti, Harsia Pirkko, Nevalainen Anu, Niemi Veijo, Rask Virva-Mari, Ropponen Sampo, Silen Meeri, Tiensuu Heli, Palokangas Juho).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 2-9 Matti Kärjen esitys asian palauttamisesta valmisteluun on tullut lautakunnan päätökseksi.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti, että asia palautetaan valmisteluun.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 18.38.

Tiedoksi

Kunnossapitotyönjohtaja, rakennuttajahortonomi,
infrarakennuttajainsinööri, kunnossapitotyöntekijä, vihertyönjohtaja,
suunnitteluinsinööri, suunnitteluavustaja/karttamerkinnet, Kuntien
Hankintapalvelut Oy/hankinta-asiantuntija

Yhdyskuntalautakunta	§ 96	18.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 153	07.10.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 12	13.01.2026

Pientalotonttien jakamishanke 2025, asemakaavojen hyväksyminen

Yhdyskuntalautakunta 18.06.2025 § 96

Valmistelija kaavoitusharjoittelija Viola Rytönen

Lempäälän kunnan vuoden 2025 kaavoitusohjelmaan sisältyy tontinjakokaavat 2025. Pientalotonttien jakamishanke toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2020 pilottihankkeena. Siitä lähtien sitä on toteutettu vuosittain, ja nyt käynnistyy kuudes hanke. Mukaanpääsyn vaatimuksena on hakukriteerien täytyminen.

Tänä vuonna hankkeeseen saatiin seitsemän hakemusta. Näistä esitetään mukaan hyväksyttäväksi viisi hakemusta. Kaksi hakemusta vedettiin hakijoiden toimesta pois.

Laadittavattavaksi esitetyt asemakaavat:

1115 Annalantie 1:n asemakaavan muutos
10057 Haaratie 1:n asemakaavan muutos
2118 Ahvenpolku 10:n asemakaavan muutos
2121 Aarnenpolku 5:n asemakaavan muutos
2119 Hakkarintie 9:n asemakaavan muutos

Asemakaavojen muutoksien tavoitteena on jakaa suuret asemakaavoitetut erillispientalotontit pienemmiksi ja tiivistää toteutunutta yhdyskuntarakennetta sekä tarvittaessa kasvattaa muodostuvien tonttien rakennusoikeutta, jotta kullekin uudelle tontille voidaan sijoittaa uusia asuinrakennuksia ja talousrakennuksia. Asemakaavojen muutokset laaditaan yhtenä prosessina, jossa käsitellään kerralla kaikki hankkeessa jaettavat tontit.

Alustava aikataulutavoite:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineistoa nähtäville kesäkuu 2025
- Kaavaehdotukset nähtäville lokakuu 2025
- Kaavojen hyväksymiskäsittely loppuvuosi 2025
- Kaavat lainvoimaiset alkuvuosi 2026

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön luvun 5, 5 § kohdan 20 mukaan yhdyskuntalautakunta päättää asemakaavan muuttamisesta ja kaavoitusohjelmaan lisäämisestä silloin kun kyseessä on vaikutuksiltaan vähäinen asemakaava ja kohdan 32 mukaan yhdyskuntalautakunta päättää asemakaavaluonnoksen ja -ehdotuksen asettamisesta nähtäville.

Liitteet:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (9.6.2025)
Valmisteluaineistoa (9.6.2025)

Lisätietoja: kaavoitusharjoittelija Viola Rytönen, puh. 040 489 4943

Yhdyskuntalautakunta	§ 96	18.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 153	07.10.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 12	13.01.2026

Esittelijä	Kaavoituspäällikkö
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta päättää valita Pientalotonttien jakamishankkeeseen vuodelle 2025 mukaan otettavat tontit, sekä kuuluttaa nähtäville asemakaavojen valmisteluaineiston.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin pöytäkirjaan, että lautakunnan jäsen Anu Nevalainen poistui kokouksesta klo 19.49 tämän pykälän käsittelyn aikana.
Otteet	Kaavojen hakijat
Tiedoksi	Kaavoitusharjoittelija, kaavoitusavustaja
Yhdyskuntalautakunta 07.10.2025 § 153	

Valmistelija kaavoitusarkkitehti Hanna Ohtola

Asemakaavojen muutoksien tavoitteena on jakaa suuret asemakaavoitetut erillispientalotontit kahdeksi tai useammaksi erilliseksi tontiksi ja tiivistää toteutunutta yhdyskuntarakennetta sekä tarvittaessa kasvattaa muodostuvien tonttien rakennusoikeutta, jotta kullekin uudelle tontille voidaan sijoittaa uusia asuinrakennuksia ja talousrakennuksia.

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 25.6.-31.7.2025. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa yhdessä nähtäville asetettiin valmisteluaineistoa, joka sisälsi alustavat kaavaluonnokset kustakin kohteesta. Aloitusvaiheesta saatiin neljä palautetta. Palautteista koostettiin erillinen vastineraportti, joka sisältyy kaavaselostuksen liitteisiin.

Kaavoitus on valmistellut seuraavat asemakaavaehdotukset:

1115 Annalantie 1:n asemakaavan muutos
10057 Haaratie 1:n asemakaavan muutos
2118 Ahvenpolku 10:n asemakaavan muutos
2121 Aarnenpolku 5:n asemakaavan muutos
2119 Hakkarintie 9:n asemakaavan muutos

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön luvun 5, 5 § kohdan 20 mukaan yhdyskuntalautakunta päättää asemakaavan muuttamisesta ja kaavoitusohjelmaan lisäämisestä silloin kun kyseessä on vaikutuksiltaan vähäinen asemakaava ja kohdan 32 mukaan yhdyskuntalautakunta päättää asemakaavaluonnoksen ja -ehdotuksen asettamisesta nähtäville.

Lisätietoja kaavoitusarkkitehti Hanna Ohtola, hanna.ohtola@lempaala.fi

Yhdyskuntalautakunta	§ 96	18.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 153	07.10.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 12	13.01.2026

Esittelijä Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus Yhdyskuntalautakunta päättää kuuluttaa asemakaavaehdotukset julkisesti nähtäville.

Päätös Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi Kaavojen hakijat, kaavoitusarkkitehti, kaavoitusavustaja

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 12
223/10.02.03/2025

Valmistelija kaavoitusarkkitehti Hanna Ohtola

Asemakaavaehdotukset nro 1115, 10057, 2118, 2121 ja 2119 olivat nähtävillä 15.10.–14.11.2025 välisen ajan. Aineistosta jätettiin kaksi lausuntoa. Palautteista koostettiin erillinen vastineraportti, joka sisältyy kaavaselostuksen liitteisiin. Lempäälän Vesi Oy esitti, että Aarnenpolku 5 kaavassa nro 2121 tulee osoittaa johtorasite tontille nro 42 tonttia nro 41 varten. Tontille nro 42 on merkitty johtorasite Lempäälän Veden esityksen mukaisesti. Pirkanmaan Maakuntamuseo toi esiin, että Aarnenpolku 5 kaavaratkaisu on yleiskaavamääräyksen /s-14 vastainen, mutta että perustelut huomioon ottaen tontilla sijaitsevan rakennuksen purkaminen valitettavaa mutta mahdollista. Maakuntamuseo suositteli Aarnenpolku 5:n piha-aluetta koskevia määräyksiä, ja tämä on huomioitu täsmentämällä asemakaavan yleismääräystä. Maakuntamuseon lausunnon perusteella täydennettiin myös kaavaselostusta.

Pohjakarttojen tarkistukset valmistuivat 1.10.2025 ja niistä aiheutui pieniä pinta-alamuutoksia, kun rajamerkkien sijainnit täsmentyivät Hakkarintie 9, Aarnenpolku 5 ja Haaratie 1 osalta, jolloin myös näiden kaavojen seurantalomakkeet on päivitetty uusien pinta-alojen mukaisiksi.

Liitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 9.6.2025
Kaavaselostus 19.12.2025
Kaavakartat 29.9.2025 ja 19.12.2025
Havainnekuvat 29.9.2025 ja 19.12.2025
Asemakaavojen seurantalomakkeet 3.9.2025, 23.9.2025 ja 19.12.2025
Palauteraportti aloitusvaihe 29.9.2025
Palauteraportti ehdotusvaihe 19.12.2025
Annalantie 1 meluselvitys, Destia Oy, 21.8.2025
Haaratie 1 meluselvitys, Destia Oy, 27.8.2025

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön luvun 5, 5 § kohdan 20 mukaan yhdyskuntalautakunta päättää asemakaavan muuttamisesta ja kaavoitusohjelmaan lisäämisestä silloin kun kyseessä on vaikutuksiltaan vähäinen asemakaava.

Yhdyskuntalautakunta	§ 96	18.06.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 153	07.10.2025
Yhdyskuntalautakunta	§ 12	13.01.2026

Lisätietoja: kaavoitusarkkitehti Hanna Ohtola, hanna.ohtola@lempaala.fi

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus

Pientalotonttien jakamishankkeeseen 2025 kuuluvat asemakaavat nro 1115, 10057, 2118, 2121 ja 2119 hyväksytään.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Otteet

Maanomistajat, lausunnonantajat

Tiedoksi

Kaavoitusarkkitehti, kaavoitusavustaja

Yhdyskuntalautakunta

§ 154

07.10.2025

Yhdyskuntalautakunta

§ 13

13.01.2026

Lausunto HAO:lle valituksesta, joka koskee päätöstä "Sillanojantie 11 sijoittamislupa"

Yhdyskuntalautakunta 07.10.2025 § 154

Valmistelija kaavasuunnittelija

Lupapistetunnus: LP-418-2025-00229

Hakija: Hakala, P.

Toimenpide:

Haetaan suunnittelutarvealueelle, kiinteistölle 418-428-2-22 rinteeseen sijoittuvan omakotitalon (150 kem²), jonka kerrosluku on 2/3k I u2/3, ja talousrakennuksen (60 kem²) rakentamista

Rakennuspaikan tiedot

Kiinteistötunnus: 418-428-2-22 määräala

Kantakiinteistön nimi: Vällä

Kantakiinteistö muodostettu: 22.10.1952

Koko: kantakiinteistö 4367 m², haettu rakennuspaikka n. 2267 m²

Osoite: Sillanojantie 11

Kaavatilanne

- Pirkanmaan maakuntakaava 2040
 - Taajamatoimintojen alue
 - Kasvutaajamien kehittämisvyöhyke
 - Yhdysvesijohto lähellä
- Strateginen yleiskaava (2021)
 - Kehittyvä nauhataajama
- Kuokkalan-Hakkarin-Herralan osayleiskaava (2016)
 - Osayleiskaavan pääasiallinen tarkoitus on ohjata alueen asemakaavoitusta
 - AP: alue on tarkoitettu toteuttaa pientalovaltaisena alueena. Aluevaraus sisältää myös tarpeelliset liikennealueet, virkistysalueet ja yhdyskuntateknisen huollon alueet.
- Asemakaavoitus
 - Ei asemakaavaa
 - Alueelle hyväksyttiin asemakaava 2005, joka kuitenkin kumottiin korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Sillanojantien itäpuoli oli osayleiskaavoitettu MU-2 merkinnällä vuoden 2001 kaavassa eli asemakaavassa osoitettu maankäyttö ei tältä osin vastannut osayleiskaavan maankäyttöä.
 - Yleiskaavaa on sittemmin muutettu ja alueen asemakaavoitus on sikäli todennäköistä tulevaisuudessa.

Aiempi käsittely

- Kaavoitus- ja rakennusjaosto myönsi luvan kahden omakotitalon ja talousrakennuksen rakentamiselle 1.12.2017 8§ (päättösitys oli kielteinen). Hämeenlinnan hallinto-oikeus kumosi päätöksen, sillä alueen rakentaminen tulee ratkaista asemakaavoituksella. Suunnittelutarveratkaisun koskevan säännöksen tarkoituksena on

Yhdyskuntalautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 154
§ 13

07.10.2025
13.01.2026

turvata alueen suunnitteluvara tulevassa kaavoituksessa. Asemakaavassa ei kaikkia alueita voida osoittaa rakentamiseen, vaan myös muille maankäyttötarpeille tulee kaavassa osoittaa riittävästi aluevarauksia. Kaavoittajalle on jätettävä tarpeeksi liikkumavaraa päättää asuinalueiden rakennustehokkuudesta ja tiiviyydestä. [--] Rakentaminen aiheuttaisi haittaa kaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle. (Ratkaisu kokonaisuudessaan liitteenä).

Etäisyydet

- Etäisyys Kuokkalan kouluun (alakoulu) alle 1 km, Hakkarin kouluun (yläkoulu) n. 2,2 km, kuntakeskukseen 3,6 km
- Alueella vesihuoltoverkosto
- yksityistie, etäisyys yleiselle tielle 150m

Lausunnot

Hankkeesta on pyydetty Lempäälän ympäristönsuojeluviranomaisen ja Lempäälän Veden lausunnot.

Ympäristönsuojeluviranomainen lausuu: Vesihuolto tulee järjestää hakemuksen mukaisesti liittymällä vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoon. Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella olevalla kiinteistöllä on liittymisvelvollisuus laitoksen vesihuoltoverkostoihin. Kiinteistö (rakennuspaikka) sijaitsee Lempäälän Vesi Oy:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueella.

Lempäälän Vesi Oy lausuu: Kiinteistö liitetään jätevesiviemäriin kiinteistökohtaisella pumppaamolla. Hulevedet käsitellään tontilla (ei kunnallista hulevesiviemäriä). Liittymiskohta esitetty liitekartalla. Hakija on kuullut osan naapureista ja kunta on täydentänyt naapurinkuulemisen. Yksi naapuri jätti huomautuksen, jossa käydään läpi edellisen päätöksen käsittelyä hallinto-oikeudessa. Hakija on vastannut huomautukseen.

Liitteet

- Asemapiirros
- Julkisivuluonnos
- Sijaintikartta

Oheisaineisto

- Naapurin huomautus (ei julkaista internetissä)
- KHO päätös 2018 (ei julkaista internetissä)
- Hakijan vastine (ei julkaista internetissä)

Maksun määräytyminen

Lupakäsittelystä peritään hakemuksen vireille tullessa voimassa olleen taksan mukainen maksu:

- Perusmaksu: Sijoittamisen edellytysten tarkastelu suunnittelutarvealueella (RakL 46§) 950 €
- Korjauskerroin: Uusi rakentamaton rakennuspaikka asemakaava-alueen ulkopuolella; kerroin 1,4

Hylätystä hakemuksesta peritään asian käsittelystä aiheutuneiden kulujen mukaan enintään 50 % maksuperusteiden mukaisesta maksusta.

Yhdyskuntalautakunta

§ 154

07.10.2025

Yhdyskuntalautakunta

§ 13

13.01.2026

Lisäksi peritään kuulemiskustannukset kunnan suorittamista kuulemisista. Lasku lähetetään erikseen.

Maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin itse lupapäätökseen.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, kaavasuunnittelija Pinja Hakonen, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta ei suostu hakemukseen. Sijoittamisen edellytykset eivät täyty.

Lupahakemus kohdistuu rakennuspaineiselle alueelle taajamaan ja asemakaavan lievealueelle, jossa rakentamista tulee ohjata asemakaavalla. Asemakaavalla tulee voida osoittaa myös liikennealueet, virkistysalueet ja yhdyskuntateknisen huollon alueet. Jos alue rakennetaan yksittäisin luvuin, ei tarpeellisille yleisille alueille jää tilaa.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista (AKL 42§). Kun yleiskaavassa merkitty alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi, on alueelle tarkoitus sijoittaa tiivistä, vaikutuksiltaan merkittävää tai muuten tarkempaa suunnittelua edellyttävää rakentamista, jota ei voida toteuttaa ilman asemakaavoitusta. Rakentamisen määrässä tulee huomioida myös muut tilaa tarvitsevat alueet, kuten liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet ja virkistysalueet. Jos alueelle myönnetään yksittäisiä lupia ilman tarkempaa alueellista suunnitelmaa, vaarantuu koko alueen kehitys yleiskaavan tarkoittamalla tavalla. Siten rakentaminen aiheuttaa haittaa yleiskaavan toteutumiselle (RakL 45§ kohta 10) eikä rakentaminen täytä edellytyksiä. Tästä sijoittamisen edellytyksestä ei ole mahdollista poiketa siten, ettei se aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön järjestämiselle, mikä on poikkeamisen edellytys (RakL 57 § 2. momentti kohta 1). Hakemus on siis hylättävä.

Käsittely

Keskustelun kuluessa yhdyskuntalautakunnan jäsen Veijo Niemi teki seuraavan muutosesityksen:

”Esitän, että kyseiselle AP-alueelle myönnetään rakennuslupa seuraavin perusteluin:

- Ko. tontti on keskellä omakotialuetta eli molemmin puolin rajanaapurit omakotitalot
- Selvityksen mukaan ehdot täyttyvät, kun liittyy kunnan veteen ja viemäriin ja koulu ym. ovat lähellä
- Näillä perusteilla katson että on kohtuuton vaatimus odottaa keskellä omakotialuetta kaavan vahvistumista vuosikausia”

Yhdyskuntalautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 154
§ 13

07.10.2025
13.01.2026

Lautakunnan varajäsen Mikko Tappura kannatti Veijo Niemen tekemää muutosesitystä.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotukseen on tehty kannatettu muutosesitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että esittelijän pohjaehdotus on JAA ja Veijo Niemen muutosesitys on EI. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi puheenjohtajan ehdotukset yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Miettinen Ari, Rask Virva-Mari, Seipiharju Sini, Silen Meeri) ja 6 EI-ääntä (Tappura Mikko, Harsia Pirkko, Nevalainen Anu, Niemi Veijo, Tiensuu Heli, Palokangas Juho).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 4-6 Veijo Niemen muutosesitys on tullut lautakunnan päätökseksi.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti äänestyspäätöksellä, että hakemukseen suostutaan seuraavin perusteluin:

- Ko. tontti on keskellä omakotialuetta eli molemmin puolin rajanaapurit omakotitalot.
- Selvityksen mukaan ehdot täyttyvät, kun liittyy kunnan veteen ja viemäriin ja koulu ym. ovat lähellä.
- Näillä perusteilla on kohtuuton vaatimus odottaa keskellä omakotialuetta kaavan vahvistumista vuosikausia.

Tämä päätös on voimassa kaksi vuotta siitä, kun päätös on saanut lainvoiman. Rakentamislupa on haettava em. voimassaoloaikana.

Merkittiin pöytäkirjaan, että esittelijä kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä jätti lautakunnan päätökseen eriävän mielipiteen.

Otteet

hakija, ELY-keskus, huomautuksen jättäneet naapurit

Tiedoksi

tonttipäällikkö, kaava-suunnittelija, toimistosihteeri (rakennusvalvonta)

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 13
735/10.03.00/2025

Valmistelija kaava-suunnittelija

Hämeenlinnan hallinto-oikeus pyytää lausuntoa valituksesta, joka koskee edellä esitettyä Lempäälän yhdyskuntalautakunnan päätöstä 7.10.2025 § 154 "Sillanojantie 11 sijoittamislupa". Päätöksessä myönnettiin lupa omakotitalon ja talousrakennuksen rakentamiselle suunnittelutarvealueella. Lausunnossa tulee antaa selostus asiassa, vastata oikeudenkäynnin

Yhdyskuntalautakunta
Yhdyskuntalautakunta

§ 154
§ 13

07.10.2025
13.01.2026

osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Valituksessa vaaditaan päätöksen kumoamista. Valitus on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä. Tiivistelmä valituksen perusteluista:

- Kyseessä on taajama-alue, jossa alueen rakentaminen ja muu maankäyttö kuuluu ratkaista asemakaavalla. Asemakaavalla tulee voida osoittaa myös liikennealueet, virkistysalueet ja yhdyskuntateknisen huollon alueet. Jos rakennetaan yksittäisin luvin, ei tarpeellisille yleisille alueille jää tilaa.
- Rakentaminen aiheuttaa haittaa yleiskaavan toteuttamiselle (RL 45 § kohta 10) eikä rakentaminen täytä sijoittamisen edellytyksiä.

Liitteet

- valitus (ei julkaista internetissä)

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, kaavasuunnittelija Pinja Hakonen, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta antaa lausuntonaan: Yhdyskuntalautakunta viittaa tehtyyn päätökseen. Todetaan, että yhdyskuntalautakunta on käyttänyt harkintavaltaansa päätöksen mukaisesti.

Käsittely

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Pirkko Harsia teki seuraavan esityksen:

Esitän, että vastineeseen lisätään: "Kyseisen alueen asemakaavoitus ei ole edennyt vuoden 2017 jälkeen eikä ole suunnitelmissa tulla kunnan kaavoitusohjelmaan."

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli yhdyskuntalautakunnalta, että voiko se hyväksyä Pirkko Harsian tekemän lisäysehdotuksen lausuntoon yksimielisesti. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi lisäysesityksen yksimielisesti.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti antaa lausuntonaan: Yhdyskuntalautakunta viittaa tehtyyn päätökseen. Todetaan, että yhdyskuntalautakunta on käyttänyt harkintavaltaansa päätöksen mukaisesti. Kyseisen alueen asemakaavoitus ei ole edennyt vuoden 2017 jälkeen eikä ole suunnitelmissa tulla kunnan kaavoitusohjelmaan.

Tiedoksi

Lausunto lähetetään pdf-tiedostona Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle sähköpostitse 30.1.2026 mennessä

Kuusinokantie 32, poikkeamispäätös

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 14
867/10.03.00/2025

Valmistelija kaavasuunnittelija Pinja Hakonen

Lupapiste-tunnus: LP-418-2025-00984

Hakemus

Hakija: Vuorinen, P. ja Nurmisto, M.

Haetaan loma-asunnon muuttamista vakituiseksi asunnoksi rantaosayleiskaavan RA-alueella. Liitytään vesi- ja viemäriverkkoon jos käyttötarkoituksen muutos onnistuu.

Hakijan perustelut: "Yleiskaavassa RA-merkintä josta poikettaisiin. Ympäriällä on AP kiinteistöjä. Poikkeaminen ei vaikeuta kaavatyötä." Poikkeamisen yhteydessä tutkitaan sijoittamisen edellytykset.

Lähtötiedot**Kiinteistön tiedot**

- Kiinteistötunnus: 418-455-1-42
- Kiinteistön nimi: Kesäniemi
- Kiinteistö muodostettu: 3.4.1959
- Koko: 2020 m²
- Osoite: Kuusinokantie 32
- Rakennukset (kiinteistörekisterin tieto): loma-asunto 52 kem², saunarakennus 39 kem²

Kaavatilanne

- Pirkanmaan maakuntakaava 2040
 - Kasvutaajamine kehittämisvyöhyke
 - Maaseutualue
- Strateginen yleiskaava (2021)
 - Kehittyvä nauhataajama
- Rantaosayleiskaava (1993)
 - RA: loma-asuntoalue
 - Rantaosayleiskaava on laadittu pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi.

Emätilatarkastelu

- Muodostaa oman emätilansa

Tieyhteys ja vesihuolto

- Tarkoitus liittyä vesi- ja viemäriverkostoon, liittymiskohta n. 50 m etäisyydellä
- Kulkutie olemassa
- Ei melua

Etäisyydet

- Etäisyys Lempoisten kouluun 3,4 km, Kanavan kouluun n. 3,8 km, kuntakeskukseen noin 4,8 km

Lausunnot

Ympäristönsuojeluviranomainen lausuu:

Ympäristönsuojelu pitää tätä tärkeänä, että kiinteistön vesihuolto järjestetään hakemuksessa esitetyn mukaisesti liittymällä vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Liittymisellä voidaan luotettavasti varmistaa hyvälaatuisten talousveden riittävyys sekä jätevesien käsittelyvaatimusten täyttyminen. Kiinteistö ei vielä kuulu vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen, eikä kiinteistöä siten koske vesihuoltolain mukainen liittämismääräys. Mikäli luvan myöntämisen edellytykset muutoin täyttyvät, on luvan myöntämisen ehtoihin hyvä lisätä, että kiinteistö tulee liittää vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja jätevesiviemäriin.

Rakennuslupa-asiakirjojen (16-0165-R) perusteella rakennuksissa syntyvät wc- ja pesujätevedet johdetaan umpisäiliöön. Etenkin kiinteistön käytön ollessa vakituista on liittyminen tontin rajalla sijaitsevaan jätevesiviemäriin myös perusteltua, jotta jätevesiä ei tarvitse kuljettaa saostussäiliö- ja umpisäiliölaitteiden vastaanotto paikalle.

Lempäälän Vesi Oy on antanut hakemuksesta liitoskohtalausunnon.

Naapureiden kuuleminen: Hakija on kuullut naapurit. Naapureilla ei huomautettavaa.

Sovelletut oikeusohjeet

- Rakentamislaki 57 §
- Alueidenkäyttölaki 42 §, 72 §
- Lempäälän rakennusjärjestys (2019)
- Lempäälän kunnan hajarakentamisen periaatteet (2010)

Maksun määräytyminen

Lupakäsittelystä peritään hakemuksen vireille tullessa voimassa olleen taksan mukainen maksu:

- Perusmaksu: Poikkeaminen käyttötarkoituksesta, kun haetaan lupaa vapaa-ajan asunnon tai rakennuspaikan muuttamiseksi pysyvään asuinkäyttöön (rannan suunnittelutarve on jo ratkaistu) 1150 €

Hylätystä hakemuksesta peritään asian käsittelystä aiheutuneiden kulujen mukaan enintään 50 % maksuperusteiden mukaisesta maksusta.

Lisäksi peritään kuulemiskustannukset kunnan suorittamista kuulemisista.

Lasku lähetetään erikseen.

Maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin itse lupapäätökseen.

Liitteet

- Asemapiirros
- Karttaliite (ei julkaista internetissä)

Oheismateriaali

- Esittelyaineisto

Toimivalta

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja

kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, +358444863418,
teija.makela@lempaala.fi
kaavasuunnittelija Pinja Hakonen, +358503839656,
pinja.hakonen@lempaala.fi

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta ei suostu hakemukseen. Poikkeamisen edellytykset eivät täyty

Perustelut:

Hakemus koskee rantaosayleiskaavan mukaisella loma-asuntoalueella sijaitsevan loma-asunnon muuttamista vakituiseksi asunnoksi.

Rantaosayleiskaava on laadittu pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi. Vakituksella asutuksella on loma-asutusta laajempi tarve maankäytön suunnitelmalliseen järjestämiseen. Suunnittelemattoman pysyvän asutuksen lisääntyminen alueella aiheuttaa haittaa alueiden käytön järjestämiselle, mikä on lain mukainen este poikkeamisen myöntämiselle.

Rantaosayleiskaava kattaa liki kaikki Lempäälän ranta-alueet ja koskee yli tuhatta loma-asunnon rakennuspaikkaa. Sen ohjausvaikutus on tärkeä lupien käsittelyn sekä maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. Poikkeamisluvan myöntäminen käyttötarkoituksen muutokseen ilman erityistä syytä aiheuttaisi haittaa kaavan toteutumiselle ja maanomistajien yhdenvertaiselle kohtelulle.

Poikkeamiselle ei ole edellytyksiä, joten hakemus tulee hylätä.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Otteet

hakija, Lupa- ja valvontavirasto

Tiedoksi

tekninen avustaja, tonttipäällikkö

Säijärventie 410, sijoittamislupa

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 15
730/10.03.00/2025

Valmistelija kaavasuunnittelija Pinja Hakonen

Lupapiste-tunnus: LP-418-2025-00744

Hakemus

Hakija: [REDACTED] ja Maaranen, H.

Haetaan omakotitalon, autotallin ja saunan rakentamista kiinteistöstä 418-409-15-82 lohkottavalle 5000 m2 rakennuspaikalle suunnittelutarvealueella.

Lähtötiedot

Kiinteistön tiedot

- Kiinteistötunnus: 418-409-15-82 määräala
- Kantakiinteistön nimi: Paratiisnimäki
- Kantakiinteistö muodostettu: 17.1.2014
- Koko: emokiinteistö 11,485 ha, haettu rakennuspaikka n. 0,5 ha
- Osoite: Säijärventie 410

Kaavatilanne

- Pirkanmaan maakuntakaava 2040
 - Suojavyöhyke
 - Maaseutualue
 - 300 m etäisyydellä Kangasala-Uvila-Huittinen voimalinja (400 kV)
- Strateginen yleiskaava (2021)
 - ei merkintöjä
- Säijän osayleiskaava (2021)
 - M: maa- ja metsätalousvaltainen vyöhyke. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätaloustuotantokäyttöön. Uusi asuinrakentaminen on sijoitettava olemassa olevan asutuksen tai tiestön yhteyteen pääkäyttötarkoitusta vaikeuttamatta. Rakennusten tulee sijoitukseltaan ja ulkomuodoltaan sopeutua ympäristöönsä.
 - sv-2: Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava. Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätaloustuotantokäyttöä ja puolustushallintoa palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
 - Vyöhyke 2: maaseutumainen vyöhyke. Alue on tarkoitettu maaseutumaiseen hajakäyttöön. Maaseutumaiselle vyöhykkeelle sijoittuvalla emätilalla voidaan sijoittaa enintään 1 rakennuspaikka emätilan 4 hehtaaria kohti.

Emätilatarkastelu

- Emätila 922-405-15-18x 1931-1961 45 ha

- 20 ha liitetty armeijalle
- Jäljelle jääneet 25 ha:
 - Talouskeskus ja 2 kpl lohkoja omakotitalon rakennuspaikkoja, R:no 15:37, 15:81 ja 15:84

Tieyhteys ja vesihuolto

- Liittyminen vesijohtoon tapahtuisi naapurikiinteistöllä. Hakija on esittänyt vesijohdon sijoittamisen kiinteistölle 418-409-15-84 ja kyseisen kiinteistön omistajien suostumuksen. Huomautuksen mukaan nykyisen vesijohdon paine ei riitä uusille talouksille ja on jo nykyisellään heikko normaalikäyttöä ajatellen. Lempäälän Veden mukaan painetaso tuolla kohdalla on noin 3,5 bar-4,5 bar, joka on riittävä. Yhden talouden liittäminen ko. johtoon ja tavanomainen kotitalouskäyttö ei tiputa painetta juurikaan edes huippukäyttötilanteessa.
- Rakennuspaikalle on rasitteeksi rekisteröity tieyhteys, jota käyttää myös kaksi muuta asuinkiinteistöä. Lisäksi sitä käytetään metsätalouteen.

Etäisyydet

- Etäisyys Säijän kouluun 4,4 km, Kanavan kouluun n. 16 km, kuntakeskukseen noin 15 km
- Vaarallinen koulutie -> koulukuljetustarve (taksi)

Lausunnot

Ympäristönsuojeluviranomainen lausuu: Käytettävissä olevien tietojen perusteella rakennuspaikalle tai sen läheisyyteen ei sijoitu huomionarvoisia luontoarvoja (lajeja tai luontotyyppejä).

Mikäli sijoittamisluvan myöntämisen edellytykset muuten täyttyvät, ympäristönsuojelu pitää tätä tärkeänä, että kiinteistön vesihuolto järjestetään hakemuksessa esitetyn mukaisesti liittymällä vesihuoltolaitoksen vesijohtoon. Liittymisellä voidaan luotettavasti turvata hyvälaatuisen talousveden riittävyys. Säijän alueen vesijohtoverkosto on aikoinaan rakennettu juuri kiinteistökohtaiseen veden hankintaan liittyneiden riittävyys- ja laatuongelmien vuoksi. Lempäälän kunnan alueella talousveden laadun osalta on huomionarvoista arseenin ja radonin yleinen esiintyminen porakaivovesissä sekä raudan ja mangaanin esiintyminen rengaskaivovesissä. Myös rengaskaivoissa on todettu arseenia. Koska kiinteistö ei kuulu vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen eikä kiinteistöä koske vesihuoltolain mukainen liittämisvelvollisuus, on sijoittamisluvan ehtoihin hyvä lisätä, että kiinteistö tulee liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon.

Alueella ei ole jätevesiviemäriverkostoa. Kiinteistökohtaisen jätevesien käsittelyn osalta on noudatettava mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014), ns. hajajätevesiasetuksessa (157/2017) ja Lempäälän kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätään mm. puhdistusvaatimuksista, suojaetäisyyksistä, suunnittelusta sekä käytöstä ja huollosta. Jätevesijärjestelmän vaatimusten mukaisuus tulee tarkasteltavaksi vielä tarkemmin rakentamislupahakemuksen yhteydessä.

Lempäälän Vesi Oy on antanut hakemuksesta liitoskohtalausunnon. Vesijohdon sijoittamisesta kiinteistölle 418-409-15-84 sovittava kirjallisesti ko. kiinteistön omistajan kanssa.

Puolustusvoimat: Ei huomautettavaa.

Naapureiden kuuleminen: Kunta on kuullut naapurit. 4 naapuria on jättänyt hankkeesta huomautuksen. Hakija on antanut vastineen huomautuksiin.

Sovelletut oikeusohjeet

- Rakentamislaki 45 §, 46 §
- Alueidenkäyttölaki 16 §
- Lempäälän rakennusjärjestys (2019)
- Lempäälän kunnan hajarakentamisen periaatteet (2010)

Maksun määräytyminen

Lupakäsittelystä peritään hakemuksen vireille tullessa voimassa olleen taksan mukainen maksu:

- Perusmaksu: Sijoittamisen edellytysten tarkastelu suunnittelutarvealueella (RakL 46§) 950 €
- Korjauskerroin: Uusi rakentamaton rakennuspaikka asemakaava-alueen ulkopuolella; kerroin 1,4
- Lisäksi sijoittamisluvan maksuun lisätään poikkeamisten käsittelystä +250 € / lupapäätös

Hylätystä hakemuksesta peritään asian käsittelystä aiheutuneiden kulujen mukaan enintään 50 % maksuperusteiden mukaisesta maksusta.

Lisäksi peritään kuulemiskustannukset kunnan suorittamista kuulemisista. Lasku lähetetään erikseen.

Maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin itse lupapäätökseen.

Liitteet

- Asemapiirros
- Julkisivuluonnos
- Sijaintikartta
- Naapurin huomautukset ja hakijan vastine (ei julkaista internetissä)
- Selvitys vesijohtoon liittymisestä (ei julkaista internetissä)

Toimivalta

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja

kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, +358444863418,

teija.makela@lempaala.fi

kaavasuunnittelija Pinja Hakonen, +358503839656,

pinja.hakonen@lempaala.fi

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta suostuu hakemukseen seuraavin ehdoin:

1. Rakentamisen määrä on enintään: asuinrakennus 200 kem², kerrosluku I 1/2 ja talousrakennukset 2 kpl yhteensä 125 kem², kerrosluku I.
2. Vesihuolto tulee järjestää liittymällä vesijohtoon hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jätevesien käsittely tulee järjestää vaatimusten mukaisesti.
3. Rakennuksissa tulee olla harjakatto.

Rakentamisluvassa voidaan myöntää tarkentuvan suunnittelun perusteella vähäisiä muutoksia sijoittamislupahakemuksessa esitettyihin suunnitelmiin liittyen esimerkiksi rakennusten sijaintiin.

Perustelut:

Hakemus koskee omakotitalon ja talousrakennusten rakentamista suunnittelutarvealueelle Lempäälän Säijään, oikeusvaikutteisen osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) maaseutumaisella vyöhykkeellä, jolle sijoittuvalle emätilalle voidaan sijoittaa enintään 1 rakennuspaikka emätilan 4 hehtaaria kohti. Hakemuksen mukainen rakennuspaikka täyttää kaavan mukaisen rakennuspaikan koon vaatimuksen ja rakentaminen sijoittuu olemassa olevan rakentamisen läheisyyteen. Rakennuspaikkojen määrä ei ylitä kaavan mukaista mitoitusta.

Hakemuksen mukainen rakentaminen täyttää rakentamislain 45 §:n mukaiset vaatimukset rakentamisen etäisyydestä lohkottavan kiinteistön rajoihin. Rakennuspaikalle on mahdollisuus järjestää pääsytie, vaikka tie vaatisikin kunnostusta. Kustannusten jakaminen tien käyttäjien kesken ratkaistaan yksityistietoimituksessa. Vesihuolto voidaan järjestää aiheuttamatta haittaa ympäristölle liittymällä kunnalliseen vesijohtoon ja noudattamalla jätevesien käsittelyssä sitä ohjaavia vaatimuksia. Teiden, vedensaannin ja viemäroinnin järjestäminen ei aiheuta kunnalle tai valtiolle erityisiä kustannuksia. Rakentaminen ei aiheuta haittaa naapureille tai vaikeuta naapurikiinteistöjen rakentamista, ja vesijohdon sijoittamisesta naapurin kiinteistölle on sovittu kirjallisesti. Alueella ei ole todettu erityisiä luonnon- ja kulttuuriympäristön arvoja, joiden säilyminen vaikeutuisi rakentamisen takia. Rakentaminen ei sijoitu erityisen näkyvälle paikalle. Rakentaminen on maakuntakaavan, yleiskaavan ja rakennusjärjestyksen määräysten mukaista.

Alueella on tuore osayleiskaava eikä kunnalla ole aikomusta kaavoittaa aluetta lähiaikoina uudestaan. Rakentamisella ei ole sellaisia vaikutuksia, jotka edellyttäisivät asemakaavan laatimista. Rakentamisen sijoittuminen Säijän kylään tukee kylän elinvoimaisuutta, mutta sijainti on kyläkeskuksen ulkopuolella ja koulutie on vaarallinen. Palvelujen saavutettavuudessa on huomioitava, että koulukuljetukset aiheuttavat kustannuksia. Rakentamisen voidaan katsoa olevan sopivaa liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden kannalta.

Näillä perusteluilla rakentaminen täyttää sijoittamisen edellytykset (RakL 45-46 §) joten hakemukseen tulee suostua.

Yhdyskuntalautakunta

§ 15

13.01.2026

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Riina Aspila poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 19.16.

Otteet

hakija, Lupa- ja valvontavirasto, huomautuksen jättäneet naapurit

Tiedoksi

tekninen avustaja, tonttipäällikkö

Mikroliikenneluvan yleiset maksuperusteet

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 16
1063/02.05.00/2025

Valmistelija hallintosihteeri Sonja Heinisuo

Tausta

Mikroliikkumista koskeva lainsäädäntö (Laki liikenteen palveluista 320/2025) on tullut voimaan 1.8.2025. Lempäälän kunta käytti lain salliman siirtymäajan siirtäen mikroliikenneluvan käyttöönottoa 1.1.2026 asti yhdyskuntajohtajan viranhaltijapäätöksellä (§ 32/2025). Kunnanhallitus hyväksyi Lempäälän kunnan mikroliikkumisen lupaehdot 15.12.2025 ja päätti ottaa Lempäälän kunnan mikroliikenneluvan käyttöön 1.1.2026 alkaen.

Yhteiskäyttöisten ajoneuvolain 28 §:n 1 momentissa ja 29 §:ssä tarkoitettujen ajoneuvojen sekä moottorilla varustettujen polkupyörien vuokratoiminta edellyttää mikroliikenneluvan hakemista kunnalta liikenteen palveluista annetun lain 18 b §:n mukaisesti.

Mikroliikennelupa myönnetään vuoden 2026 toimintakaudelle kokeiluluontoisesti vain kyseisen vuoden ajaksi. Tuleville toimintakausille myönnettävät luvat ovat voimassa lupapäätöksessä määritellyn ajan, kuitenkin enintään 5 vuotta kerrallaan sen myöntämisestä.

Mikroliikenneluvan yleiset maksuperusteet

Mikroliikenneluvan käsittelyn maksuperusteet perustuvat lainsäädäntöön. Kunnalla on oikeus periä maksu mikroliikennelupahakemuksen käsittelystä liikennepalvelulain 18 d §:n nojalla.

Kuntalain (410/2015) 14 §:n kohdan 8 mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Yhdyskuntalautakunta hyväksyy yksityiskohtaisen mikroliikenneluvan taksan valtuuston päätöksen mukaisesti.

Hakemuksen käsittelystä perittävät maksut

Liikenteen palveluista annetun lain 18 d §:n mukaan kunnan perimä maksu voi vastata enintään lupahakemuksen käsittelystä kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia.

Mikroliikenneluvan käsittelymaksu kattaa kaikki yhden luvan käsittelystä aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien valmisteluun, kuulemiseen ja päätöksentekoon liittyvät kulut sekä muista hallintokuluista syntyvät kustannukset.

Mikroliikkumisvälineen siirtämisestä perittävät maksut

Ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (1508/2019) 5 a §:n perusteella kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja saa suorittaa lähi- tai varastosiirron välittömästi, jos liikenteen palveluista annetun lain 18 b §:ssä tarkoitettu ajoneuvo on pysäköity kyseisessä pykälässä tarkoitetun mikroliikenneluvan lupaehtojen vastaisesti. Kunta voi suorittaa

mikroliikkumisvälineen siirron myös silloin, kun ajoneuvo on pysäköity kunnan hallinnoimalle alueelle ilman voimassa olevaa mikroliikennelupaa.

Mikroliikkumisvälineen siirtämisessä ensisijaisena toimenpiteenä käytetään lähisiirtoa, mikäli ajoneuvo on pysäköity mikroliikenneluvan ehtojen vastaisesti. Mikäli lähisiirto ei ole mahdollinen liikenteen, tilan puutteen tai muiden vastaavien syiden vuoksi, voidaan ajoneuvo siirtää varastosiirtona.

Mikroliikkumisvälineen siirrosta ja säilytyksestä peritään maksu todellisten kustannusten mukaisesti. Kustannukset sisältävät siirto- ja säilytyskustannusten lisäksi hallintokulut ja kuulutuksen. Lähisiirrosta ilmoitetaan palveluntuottajalle joko kirjallisesti tai suullisesti sekä tehdään tarvittava dokumentointi. Varastosiirrosta siirtopäätös tehdään tiedoksiantona palveluntuottajalle.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön luvun 9 kohdan 9 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, puh. 050 383 9608, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy mikroliikenneluvan yleiset maksuperusteet.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

yhdyskuntajohtaja, infrapäällikkö, liikenneinsinööri, Tier Mobility Finland Oy

Työhyvinvointikyselyn 2025 tulosten raportointi

Kunnanhallitus 15.12.2025 § 349

Valmistelija henkilöstöpäällikkö Marika Ahomäki

Lempäälän kuntakonsernin henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin ajalla 22.9.-10.10.2025. Kyselynä käytettiin ensimmäistä kertaa Kevan maksutonta kyselyä. Kysely toistetaan kahden vuoden välein ja kyselyiden välillä kuntatason toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti 3-4 kertaa vuodessa Kevan Pulssi-kyselyllä.

Kysely on anonymi ja yksittäisiä vastauksia ei voida tunnistaa. Työyksikön oman tuloksen muodostuminen edellyttää vähintään viittä vastausta, muussa tapauksessa työyksikkö käyttää ylemmän organisaatiotason tuloksia.

Lempäälän vastausprosentti oli 70,1 eli tavoitteeksi asetettu 70 prosentin vastausaste saavutettiin. Koko kyselyn tulosten keskiarvo oli 3,9.

Tarkemmat tulokset liitteessä.

Esihenkilöille kuntatason tulokset esiteltiin #kyllä-päivässä 29.10.2025 ja henkilöstöinfo tuloksista järjestettiin 30.10.2025. Kunnan johtoryhmä on käsitellyt kuntatason tuloksia 23.10.2025 ja 4.11.2025.

Työhyvinvointikyselyn tulosten käsittelyssä kunnan ja palvelualueiden johtoryhmät kokoavat kuntatason ja palvelualueen tuloksista laajemman tason tavoitteet. Tavoitteista yksi on ylläpidettävä voimavara, jonka lisäksi määritellään 1-3 kehittämistavoitetta. Kuntatason ylläpidettäväksi voimavaraksi kunnan johtoryhmä on tulosten perusteella määritellyt työntekijöiden oman roolin ja oman osuuden kirkastamisen kuntalaisten sujuvan arjen mahdollistamisessa. Kehittämistavoitteiksi asetettiin palautteen anto ja omaan ydintehtävään keskittymisen mahdollistaminen. Lisäksi johtoryhmässä käsitellään erikseen kokonaisjohtamiseen liittyviä työhyvinvointikyselyn tuloksia ja niiden perusteella asetetaan kokonaisjohtamisen kehittämistavoitteet.

Marraskuun aikana on järjestetty tulosten käsittelyyn valmentavat työpajat esihenkilöille ja työsuojelun yhteyshenkilöille. Työpajoissa on myös ohjeistettu tavoitteiden ja toimenpiteiden kirjaaminen Graniteen. Esihenkilöt ja työsuojeluparit suunnittelevat työyksiköidensä omat työpajat, joissa henkilöstö pääsee tutustumaan tuloksiin ja keskustelemaan niistä yhdessä. Työyksiköt laativat omat kehittämistavoitteensa ja miettivät toimenpiteet niiden toteuttamiseksi. Työyksikkötasoilla toimenpiteiden toteutumista seurataan Granitessa.

Liite: Työhyvinvointikysely 2025, koko organisaatio

Kunnanhallitus
Yhdyskuntalautakunta

§ 349
§ 17

15.12.2025
13.01.2026

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa henkilöstöpolitiikan johtamisesta.

Lisätietoja: henkilöstöpäällikkö Marika Ahomäki, puh. 040 5028 407, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä työhyvinvointikyselyn tulokset tiedoksi ja lähettää työhyvinvointikyselyn tulokset tiedoksi lautakuntiin.

Päätös

Kunnanhallitus päätti merkitä työhyvinvointikyselyn tulokset tiedoksi ja lähetti työhyvinvointikyselyn tulokset tiedoksi lautakuntiin.

Tiedoksi

Lautakunnat

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 17
1022/01.04.01/2025

Lempäälän kuntakonsernin henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin 22.9.-10.10.2025. Yhdyskunnan palvelualueen vastausprosentti työhyvinvointikyselyyn oli 73,2 eli tavoitteeksi asetettu 70 %:n vastausaste saavutettiin. Kyselyn tulosten keskiarvo yhdyskunnan palvelualueella oli 3,9.

Yhdyskunnan palvelualueen osalta tulosten verrokkeina ovat muut palvelualueet (kasvatuksen ja opetuksen palvelualue, hyvinvoinnin ja elinvoiman palvelualue, konsernin yhteiset palvelut), tytäryhtiöt yhteensä sekä koko organisaation esihenkilöt.

Tarkemmat palvelualuekohtaiset tulokset löytyvät liitteestä.

Liite: Työhyvinvointikysely 2025, yhdyskunnan palvelualue

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, puh. 050 383 9608, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää merkitä tiedoksi työhyvinvointikyselyn tulokset yhdyskunnan palvelualueella.

Kunnanhallitus
Yhdyskuntalautakunta

§ 349
§ 17

15.12.2025
13.01.2026

Päätös

Yhdyskuntalautakunta merkitsi tiedoksi työhyvinvointikyselyn tulokset yhdyskunnan palvelualueella.

Viranhaltijoiden päätökset

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 18
77/00.01.01/2026

Yhdyskuntalautakunnalle esitellään viranhaltijapäätökset ajalta 27.11.-7.1.2026.

Koontiraportti viranhaltijapäätöksistä on toimitettu yhdyskuntalautakunnan jäsenille esityslistan oheismateriaalina. Viranhaltijapäätökset toimitetaan myös kerran viikossa lautakunnan Teams-työtilaan.

Lisätietoja antaa kunkin päätöksen tehnyt viranhaltija.

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta merkitsee viranhaltijapäätökset tiedoksi, eikä ota niitä käsiteltäväkseen.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta merkitsi viranhaltijapäätökset tiedokseen eikä ottanut niitä käsiteltäväkseen.

Ilmoitusasiat

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 19
63/00.01.01/2026

Yhdyskuntajohtaja esittelee yhdyskuntalautakunnalle seuraavat ilmoitusasiat:

- Kunnanvaltuuston 26.11.2025 päätös § 111: Vuoden 2026 talousarvio ja vuoden 2026-2028 taloussuunnitelma
- Etuosto-oikeuden käyttämättä jättäminen kiinteistökaupoissa ajalla 1.9-31.10.2025, yhteensä 6 kpl
- Kunnanhallituksen 1.12.2025 päätös § 331: Lempäälän matkailun yleissuunnitelma
- Ympäristöterveyslautakunnan 9.12.2025 päätös § 53: Ympäristöterveyden maksutaksa 2026
- Hakkarin koulun tiedote 9.12.2025
- Kunnanvaltuuston 10.12.2025 päätös § 122: Luottamushenkilön käsikirjan hyväksyminen valtuustokaudelle 2025-2029
- Kunnanhallituksen 15.12.2025 päätös § 349: Työhyvinvointikyselyn 2025 tulosten raportointi

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, puh. 050 383 9608, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta merkitsi ilmoitusasiat tiedokseen.

Yhdyskuntajohtajan ajankohtaiset asiat

Yhdyskuntalautakunta 13.01.2026 § 20
62/00.01.01/2026

Yhdyskuntajohtaja esittelee yhdyskuntalautakunnalle seuraavat ajankohtaiset asiat:

- Hajarakentamisen iltakoulu kunnanhallituksen kanssa 29.1.2026
- Lähetekeskustelu: Birgitan polun toimitus
- Lautakunnan itsearviointin tulokset

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, puh. 050 383 9608, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi.

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Keskustelun kuluessa yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa esitteli yhdyskuntalautakunnalle seuraavat ajankohtaiset asiat:

- Talouden toteuma

Päätös

Yhdyskuntalautakunta merkitsi ajankohtaiset asiat tiedokseen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.23.

Merkittiin pöytäkirjaan, että lautakunnan jäsen Anu Nevalainen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.50.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 3, § 4, § 5, § 7, § 11, § 13, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 6, § 9**OIKAISUVAATIMUSOHJE §**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu, se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta. Oikaisuvaatimus toimitetaan ensisijaisesti sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.lempaala.fi/muutoksenhaku.

Oikaisuvaatimuksen voi myös toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle osoitteeseen:

Lempäälän kunta, kirjaamo

PL 36

Manttaalitie 15

37501 Lempäälä

tai sähköpostitse [kunta\(at\)lempaala.fi](mailto:kunta(at)lempaala.fi)

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Myös sähköposti on ilmoitettava, jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköpostitse.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 8**HALLINTOVALITUS §**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle viraston aukioloaikana. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös sähköisesti tai faksilla. Valitusasiakirjojen lähettäminen postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä, riippumatta siitä, toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Yhteystiedot

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelinnumero 029 56 42210

Faksi 029 56 42269

sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi

virka-aika: klo 8.00–16.15

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, ammatti ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään muutoksenhakuasian vireillepanijalta [tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka on suuruudeltaan 310 euroa. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä valittajan eduksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 10, § 12**KUNNALLISVALITUS §**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lasketa määräaikaan.

Tiedoksisaanti kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymispäätöksestä

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan kuitenkin tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi tietoverkossa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle viraston aukioloaikana. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös sähköisesti tai faksilla. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä, riippumatta siitä, toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Yhteystiedot

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelinnumero 029 56 42210

Faksi 029 56 42269

sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi

virka-aika: klo 8.00–16.15

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja sähköposti, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään muutoksenhakuasian vireillepanijalta [tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka on suuruudeltaan 270 euroa. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä valittajan eduksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 14, § 15**HALLINTOVALITUS §**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Valitusoikeus poikkeamisluvasta sekä rakentamisluvasta, johon sovelletaan suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke voi huomattavasti vaikuttaa;
- 4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 5) kunnalla;
- 6) naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 7) muulla viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusoikeus on lisäksi toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhteisöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun edistäminen, jos rakentamislupa koskee rakennusta hankkeessa, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia.

Valitusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella julkaisemalla kuulutus ja kuulutettava asiakirja Lempäälän kunnan verkkosivuilla (www.lempaala.fi/lempaala-tietoa/maatoksenteke/kuulutukset-ja-ilmoitukset).

Hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisupäivästä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle viraston aukioloaikana. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös sähköisesti tai faksilla. Valitusasiakirjojen lähettäminen postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä, riippumatta siitä, toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Yhteystiedot

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Puhelinnumero 029 56 42210
Faksi 029 56 42269
sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00–16.15

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, ammatti ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään muutoksenhakuasian vireillepanijalta [tuomioistuinemaksulain](#) (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka on suuruudeltaan 310 euroa. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä valittajan eduksi.